

Ocena zasobów pomocy społecznej

Autorzy:

Renata Wiertelak

	SPIS TREŚCI	STRONA
1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	11
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	37
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	40
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	51
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	61
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	65
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	65
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	65
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	68
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	68
10	Wnioski końcowe	69

1. Wprowadzenie

Zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z ustawy o pomocy społecznej jest coroczne sporządzanie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej (OZPS). Ocena przygotowywana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Niniejsze opracowanie obejmuje infrastrukturę, kadre i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej, bez względu na podmiot je finansujący. OZPS obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, w podziale wiekowym i płciowym oraz rodzaje problemów które ich dotyczą. Dane niezbędne do sporządzenia formularza, częściowo pobierane są z zewnętrznych systemów informatycznych oraz sprawozdań (np. z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i innych).

Rolą gminy w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej jest zaspokajanie w środowisku lokalnym indywidualnych potrzeb wspólnoty mieszkańców. Społeczność lokalna za pośrednictwem wyspecjalizowanych służb podejmuje działania zmierzające do niwelowania różnic w procesie zaspokajania podstawowych potrzeb wówczas, gdy są one wywołane czynnikami niezależnymi od osoby lub rodziny. Na szczeblu gminy pomoc społeczna jest kierowana wprost do osób najbardziej potrzebujących. Skupia się na doraźnym rozwiązywaniu konkretnych problemów oraz długofalowej pracy socjalnej. Realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Sośnie zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośniach. Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz innych ustaw, wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i życia w warunkach odpowiadającym godności człowieka, podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Ośrodki pomocy społecznej przekazują w terminie do 30 kwietnia OZPS radom gmin. Raporty tabelaryczne powstały automatycznie na podstawie danych dziedzinowych przekazywanych do Ministerstw Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z poziomu takich instytucji jak: ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, powiatowe urzędy pracy, szkoły itp. Niniejszy dokument jest materiałem poglądowym, mającym na celu ułatwić podejmowanie decyzji w obszarze pomocy społecznej oraz planowania budżetu.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Struktura ludności według wieku stanowi podstawę większości analiz demograficznych i determinuje kształtowanie się trendów w zakresie dzietności i umieralności. Struktura ta daje podstawę do określenia wieku społeczno- ekonomicznych konsekwencji z którymi będziemy musieli się zmierzyć w przyszłości. W porównaniu do roku 2019 liczba mieszkańców gminy Sośnie zmalała o 0,1% i na koniec grudnia 2020 roku wynosiła 6573 osoby, z czego 50,3% stanowili mężczyźni i 49,7% kobiety. Ponadto, zmniejszyła się liczba osób w wieku produkcyjnym, obecnie wynosi ona 2 210 mężczyzn i 1 785 kobiet co stanowi 60,8% ogółu mieszkańców, a zwiększyła się liczba osób w wieku poprodukcyjnym (65 lat mężczyźni i 60 lat kobiety) i obecnie wynosi 1 142 osób czyli 17,4 % ogółu mieszkańców.

STOPA BEZROBOCIA

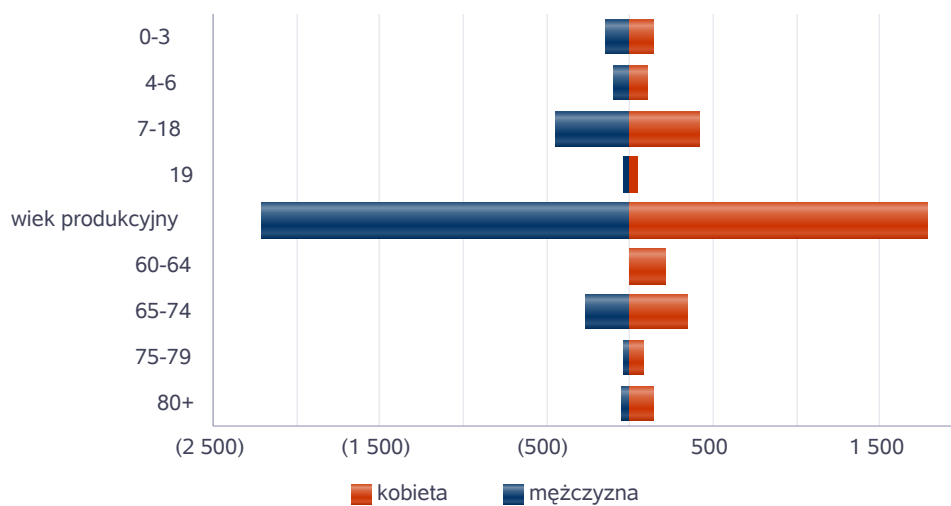
W 2020 roku wskaźnik bezrobocia w Gminie Sośnie definiowany jako udział bezrobotnych zarejestrowanych w licznie ludności w wieku produkcyjnym wynosił 2,8%. Jest to wskaźnik niższy od średniego poziomu notowanego w tym czasie w kraju i powiecie. W powiecie ostrowskim wynosił on 3,3%. W statystykach Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowie Wlkp. na koniec 2020 roku figurowało 128 osób bezrobotnych z Gminy Sośnie, w tym 76 kobiet i 52 mężczyzn. W porównaniu z rokiem 2019 liczna ta wzrosła o 22 osoby, w tym o 8 kobiet i 14 mężczyzn. Zaznaczyć należy również, że wzrosła liczba osób długotrwale bezrobotnych (powyżej 12 miesięcy) i tak w 2020 roku liczba ta wynosiła 36 a 2019 roku 24.

INFRASTRUKTURA OPIEKI NAD DZIEĆMI

Na terenie gminy działa jeden żłobek z liczbą miejsc w rejestrze wynoszącą 30, w którym udostępnionych jest 16 miejsc. Wykazuje się braki w ilości 3 miejsc. Na stanowisku opiekuna zatrudnione są 4 osoby.

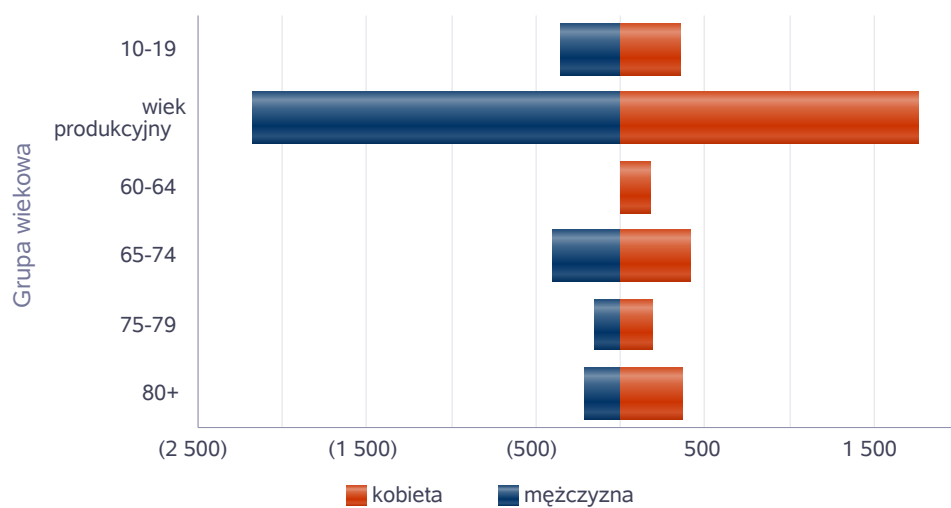
	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	142	135
4-6	105	107
7-18	445	421
19	40	41
wiek produkcyjny	2 210	1 785
60-64		216
65-74	270	341
75-79	43	78
80+	53	141

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

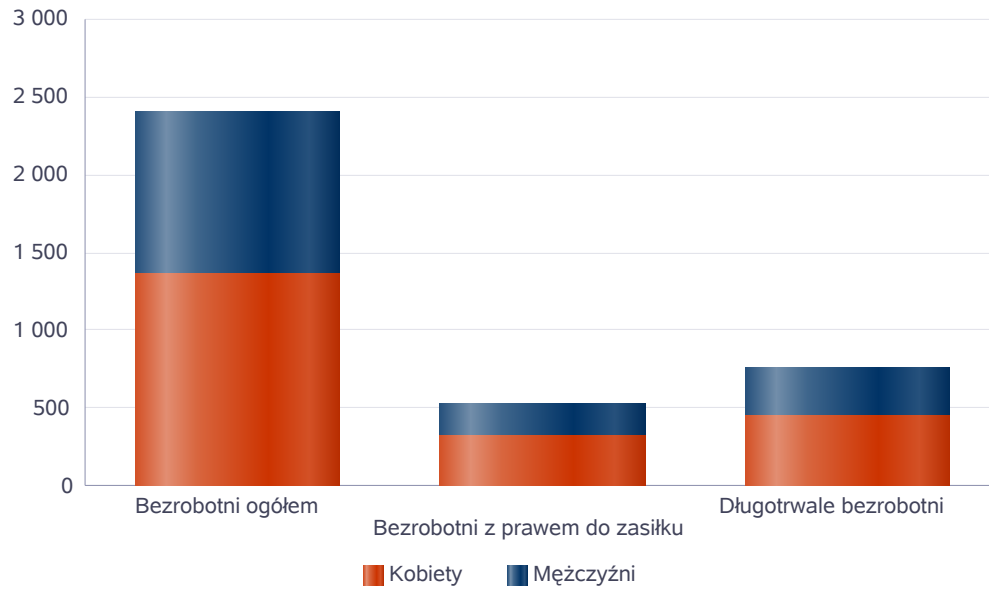
	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
10-19	357	351
wiek produkcyjny	2 181	1 765
60-64		178
65-74	404	411
75-79	153	193
80+	213	367

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

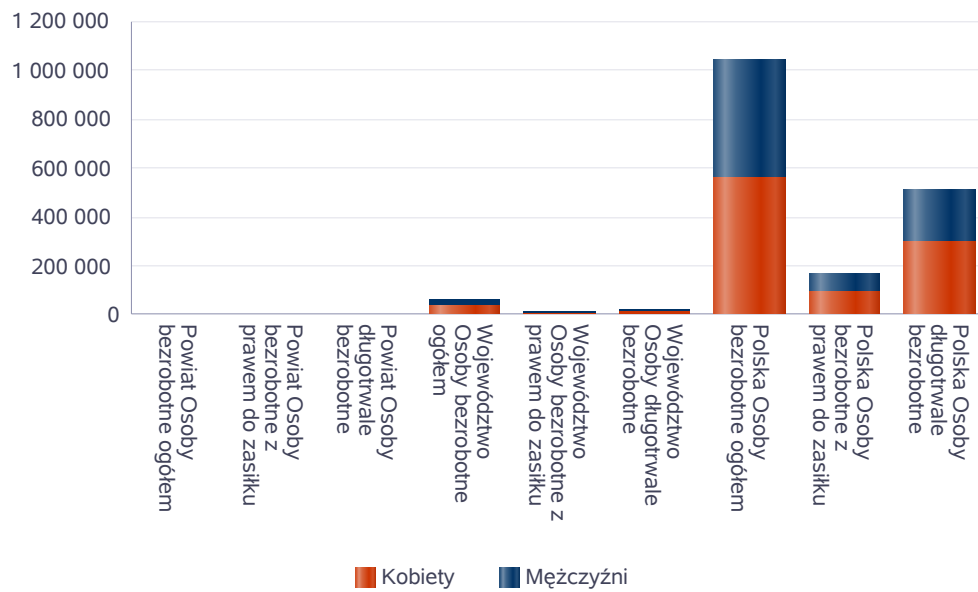
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w 2020 r. (poziom powiatu)

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	2 404	1040	1 364
Bezrobotni z prawem do zasiłku	533	210	323
Długotrwale bezrobotni	763	316	447

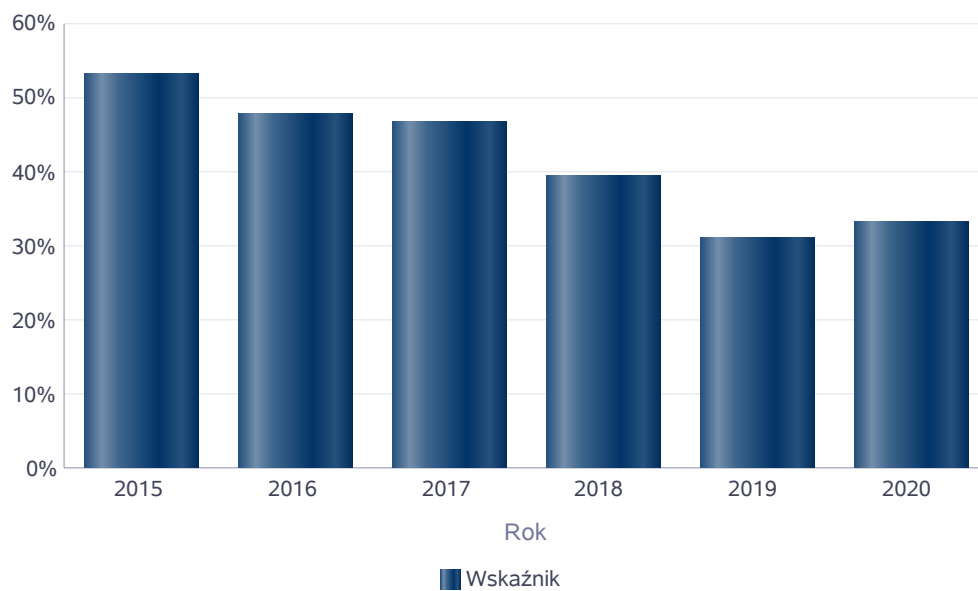
Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć. Wizualizacja prezentuje powiat na tle województwa, powiat na tle kraju.

	Powiat		Województwo		Polska	
Status	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1 364	1 040	35 547	25 410	560 303	484 007
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	323	210	6 796	4 362	95 464	72 010
Osoby długotrwale bezrobotne	447	316	15 488	8 417	297 480	217 088

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

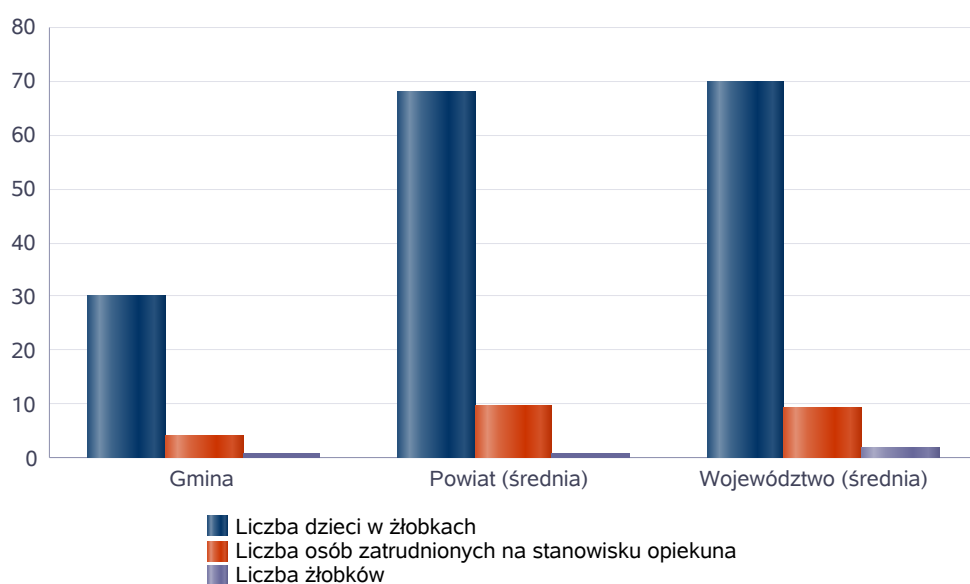
Rok	Wskaźnik
2015	53%
2016	48%
2017	47%
2018	39%
2019	31%
2020	33%

Liczba placówek i miejsc dla dzieci w roku w 2020 r.

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbowa
Gmina	Liczba dzieci w żłobkach	30,00
Gmina	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	4,00
Gmina	Liczba żłobków	1,00
Powiat (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	67,75
Powiat (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	9,75
Powiat (średnia)	Liczba żłobków	1,00
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	69,70
Województwo (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	9,48
Województwo (średnia)	Liczba żłobków	1,88

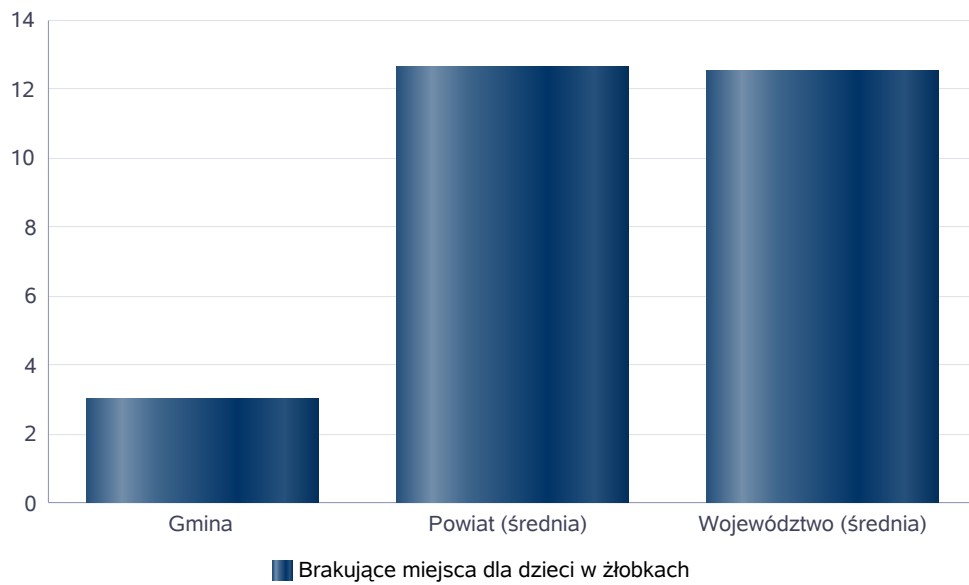
Infrastruktura opieki nad dziećmi

Liczba placówek i miejsc dla dzieci w roku w 2020 r.

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	3,00
Powiat (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	12,63
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	12,51

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza* 2021
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	26	26	26
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	40	43	43
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	7	7	7
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	8	8	8
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	1	1	1
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	0	0	1
Liczba hospicjów	7	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2019". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są na zasadzie pomocniczości, co wskazuje na istnienie pewnej powinności w odniesieniu do ludzi, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej. Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom których dochód nie przekracza ustalonego kryterium dochodowego, które wynosi 701,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 528,00 zł. na osobę w rodzinie, przy jednoczesnym wystąpieniu przynajmniej jednego z powodów wymienionych w ustawie o pomocy społecznej wymienionych w poniższej tabeli. Ubóstwo nie stanowi jedynej przesłanki do udzielenia pomocy. Występowanie dodatkowych okoliczności pogarszających sytuację życiową osoby/rodziny uprawnia do otrzymania wsparcia.

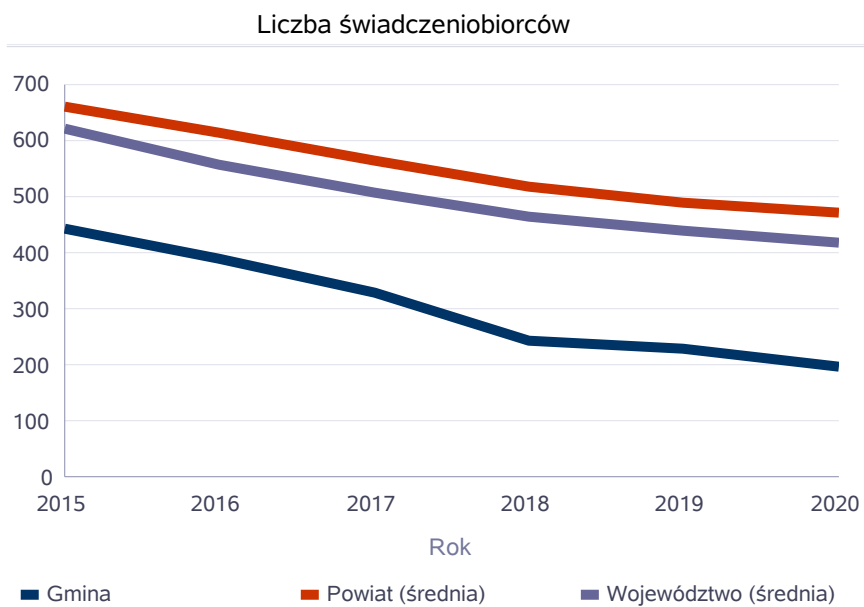
W 2020 roku liczba osób korzystających z pomocy społecznej (na podstawie wydanej decyzji) wyniosła 198 i zmalała w porównaniu do roku 2019 o 31. Z kolei liczna rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2020 roku wynosiła 144 a w 2019 roku 154, czyli o 10 rodzin mniej. Nadal najczęstszą formą pomocy pozostają świadczenia niepieniężne, min. w postaci gorącego posiłku w szkole w ramach programu *Posiłek w szkole i w domu*. W 2020 roku z powodu zdalnego nauczania i niemożności spożywania posiłków w szkole pomoc udzielana była również w formie rzeczowej w postaci produktów żywnościowych. Główne powody udzielania pomocy społecznej to:

- ubóstwo (86 rodzin)
- niepełnosprawność (48 rodzin)
- bezrobocie (45 rodzin)
- długotrwała lub ciężka choroba (37 rodzin).

W 2020 roku, z uwagi na stan epidemiologiczny w kraju, działalność ośrodka rozszerzona była o udzielanie wsparcia i pomocy osobom i rodzinom pozostającym na kwarantannie domowej.

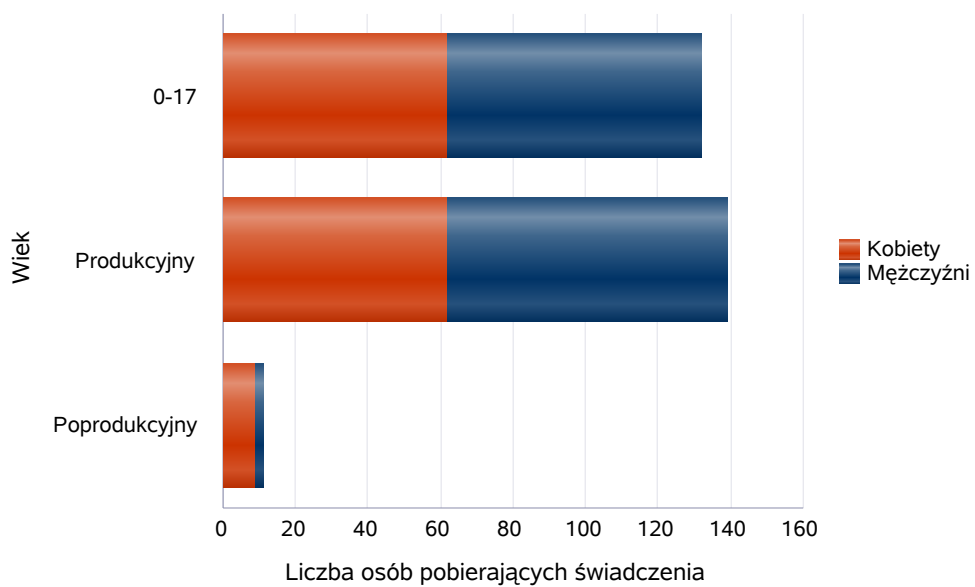
Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji.

	Liczba świadczeniobiorców					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gmina	442	390	328	244	229	198
Powiat (średnia)	661	614	562	518	488	472
Województwo (średnia)	620	558	508	466	440	420

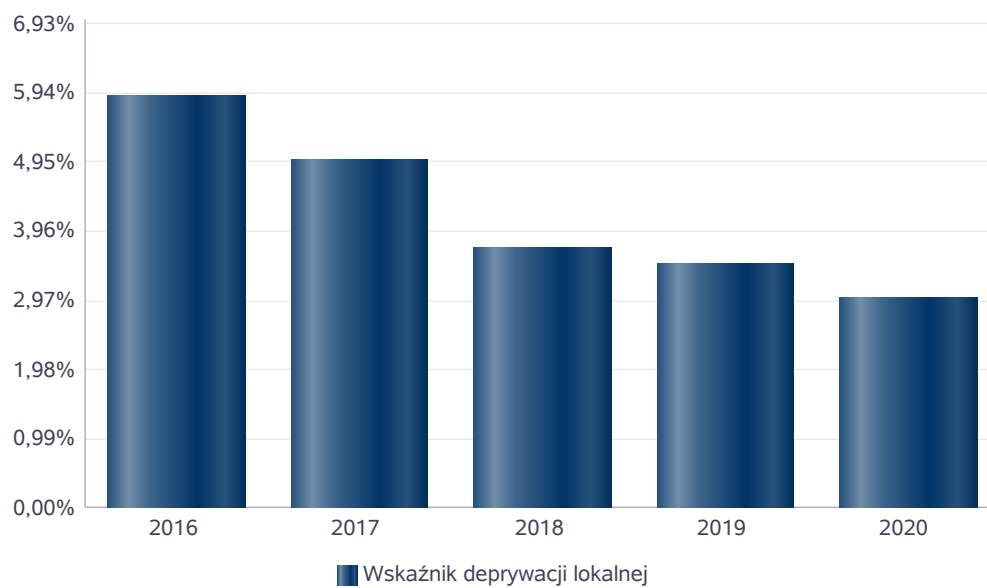
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń w 2020 r.

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	132	62	70
Produkcyjny	139	62	77
Poprodukcyjny	11	9	2

Wskaźnik deprywacji lokalnej

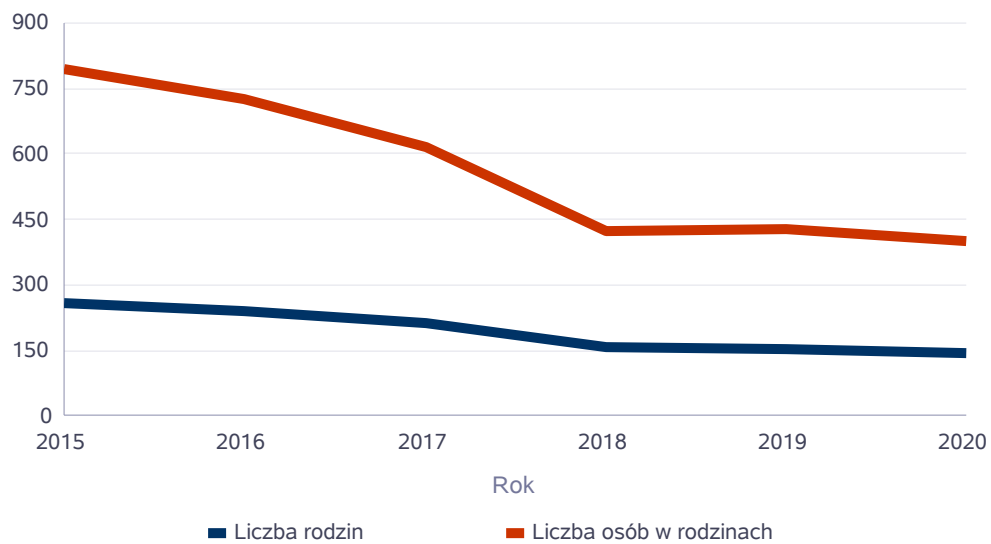
Rok	Wskaźnik deprywacji lokalnej
2016	5,90%
2017	4,98%
2018	3,71%
2019	3,48%
2020	3,01%

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

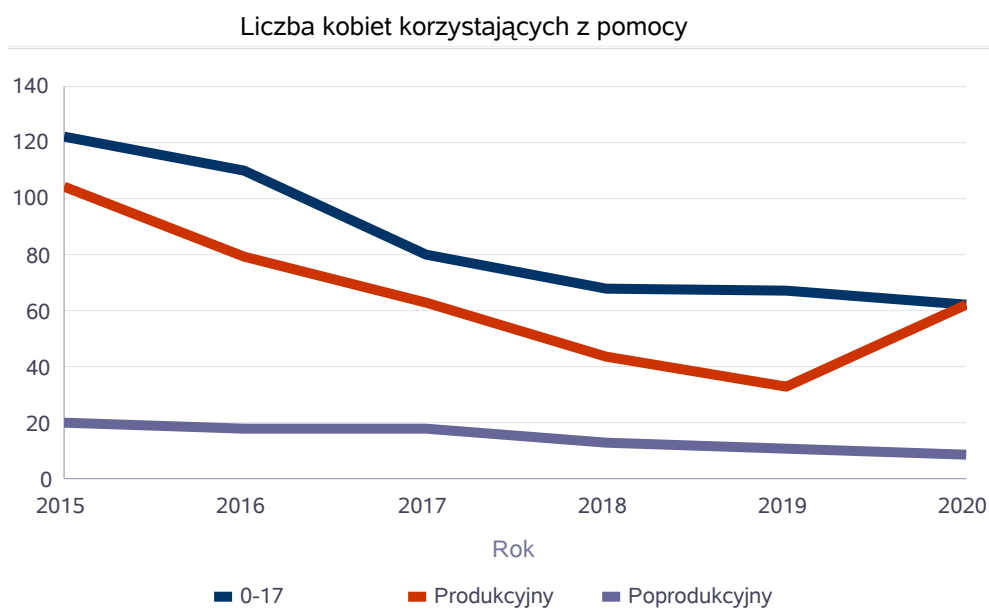
Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2015	258	793
2016	239	727
2017	214	616
2018	155	425
2019	154	426
2020	144	398

Korzystający z pomocy społecznej

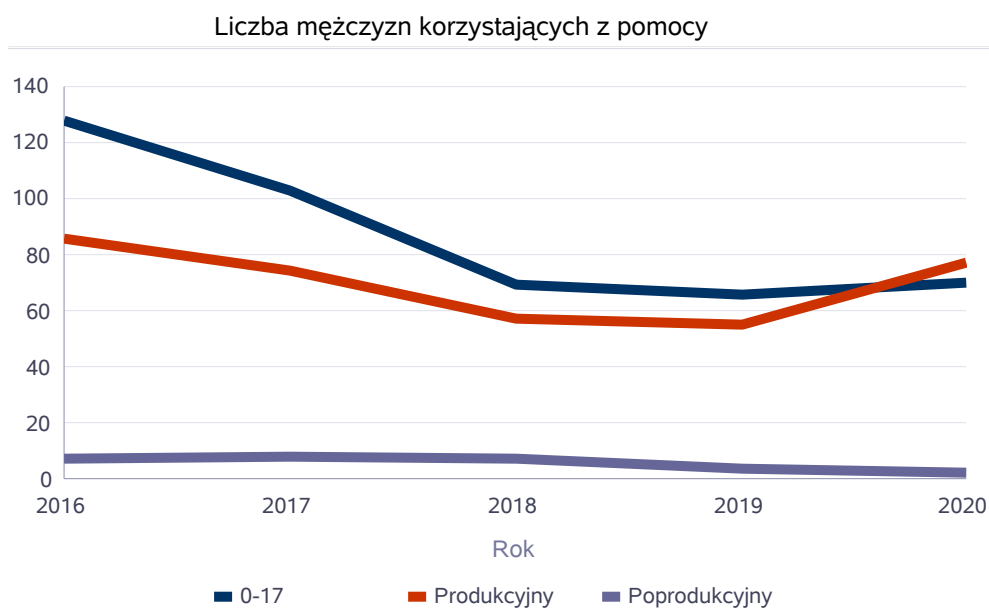
Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej.

		Liczba kobiet korzystających z pomocy					
Poziom	Wiek	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sośnie	0-17	122	110	80	68	67	62
	Produkcyjny	104	79	63	44	33	62
	Poprodukcyjny	20	18	18	13	11	9
Powiat (średnia)	0-17	166	148	127	115	108	105
	Produkcyjny	231	195	167	143	140	160
	Poprodukcyjny	70	76	88	92	92	91
Województwo (średnia)	0-17	85	73	59	54	49	45
	Produkcyjny	231	202	182	170	144	137
	Poprodukcyjny	72	78	89	103	93	86

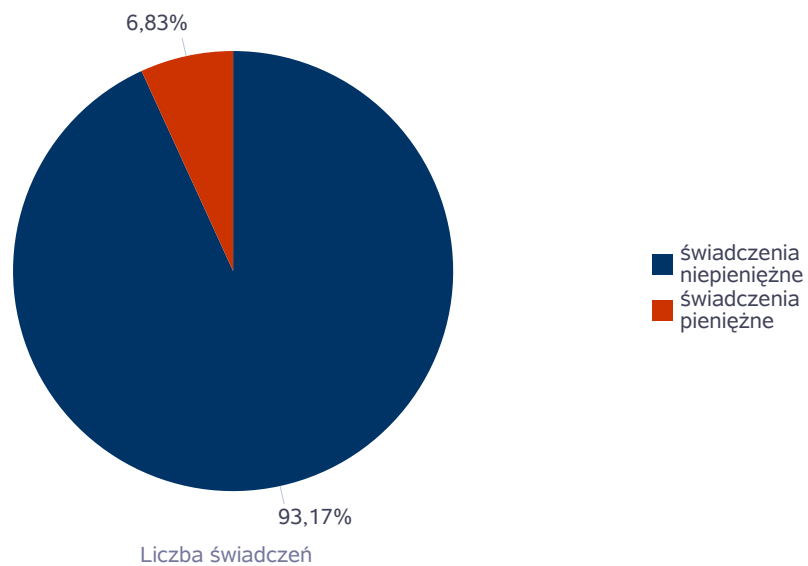
Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej.

		Liczba mężczyzn korzystających z pomocy				
Poziom	Wiek	2016	2017	2018	2019	2020
Sośnie	0-17	128	103	69	66	70
	Produkcyjny	86	74	57	55	77
	Poprodukcyjny	7	8	7	4	2
Powiat (średnia)	0-17	161	139	129	124	114
	Produkcyjny	184	168	156	152	189
	Poprodukcyjny	20	25	26	24	25
Województwo (średnia)	0-17	79	63	58	53	49
	Produkcyjny	166	164	155	135	137
	Poprodukcyjny	23	27	31	28	28

Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej w roku.

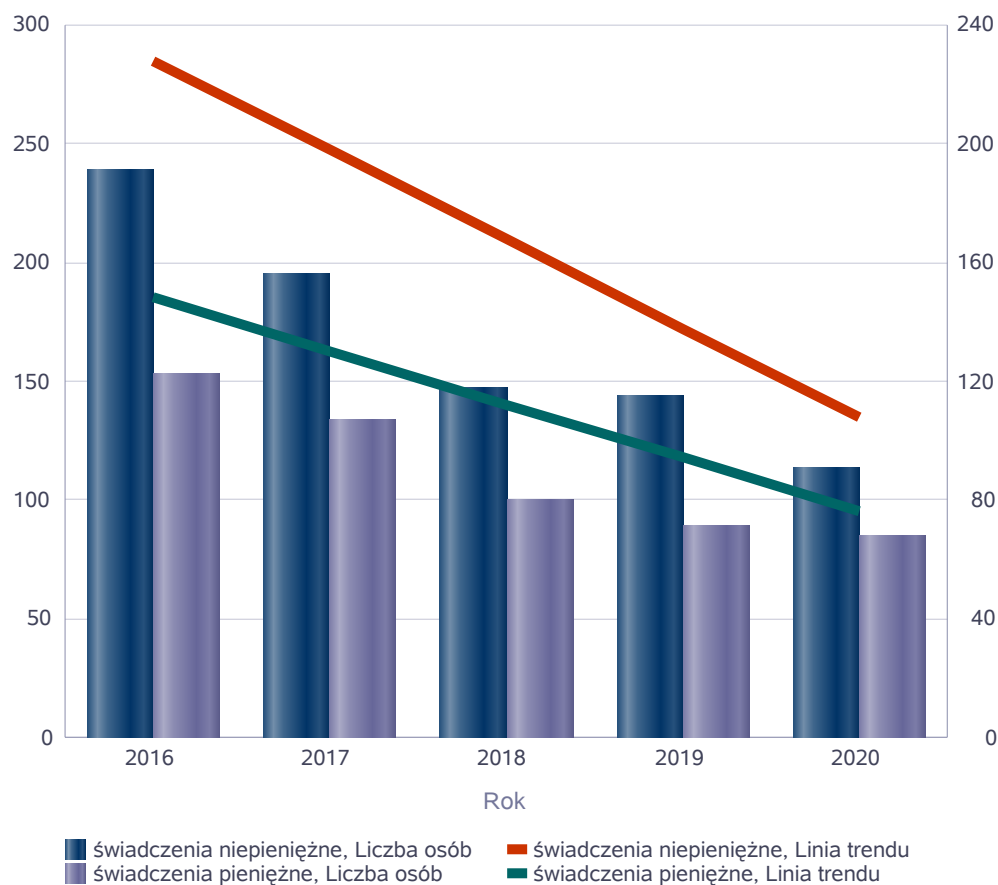
Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	7 131
świadczenia pieniężne	523

Liczba osób korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

	Liczba osób				
Rodzaj świadczenia	2016	2017	2018	2019	2020
świadczenia niepieniężne	239	195	147	144	114
świadczenia pieniężne	153	134	100	89	85

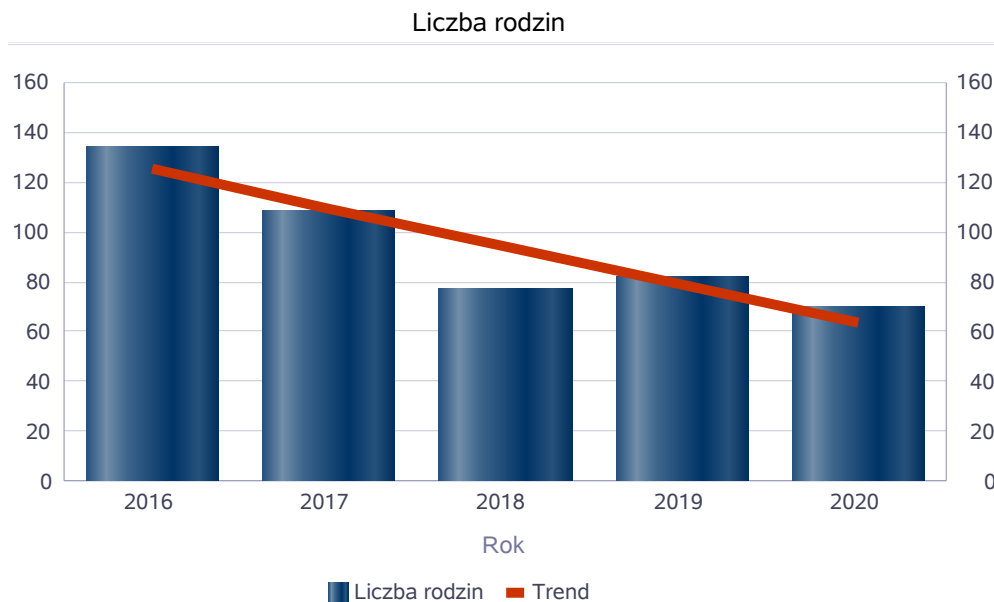
Liczba osób korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

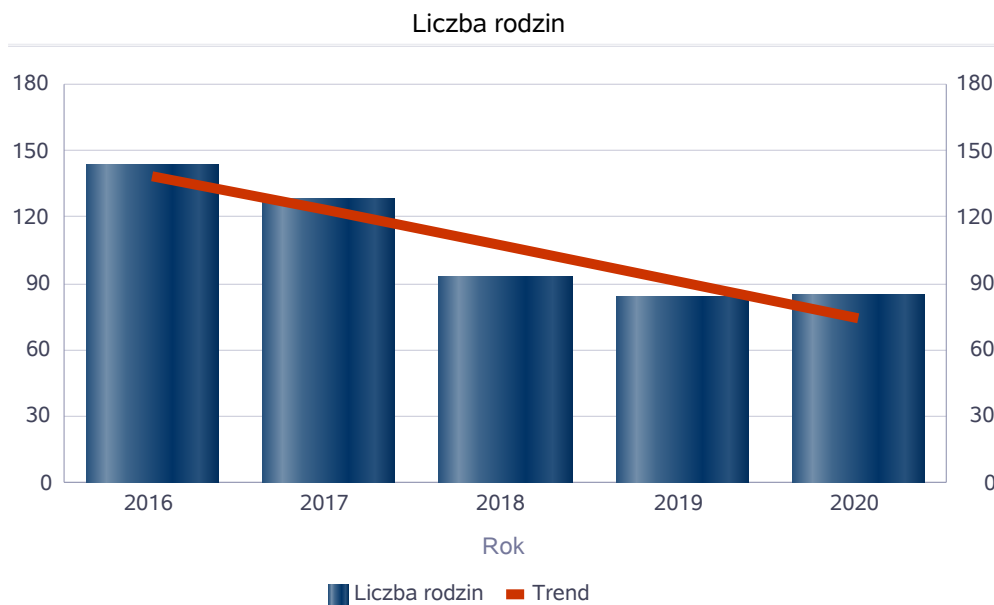
Liczba rodzin korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.

	Liczba rodzin				
Rodzaj świadczenia	2016	2017	2018	2019	2020
świadczenia niepieniężne	134	108	77	82	70
świadczenia pieniężne	143	128	93	84	85

świadczenia niepieniężne

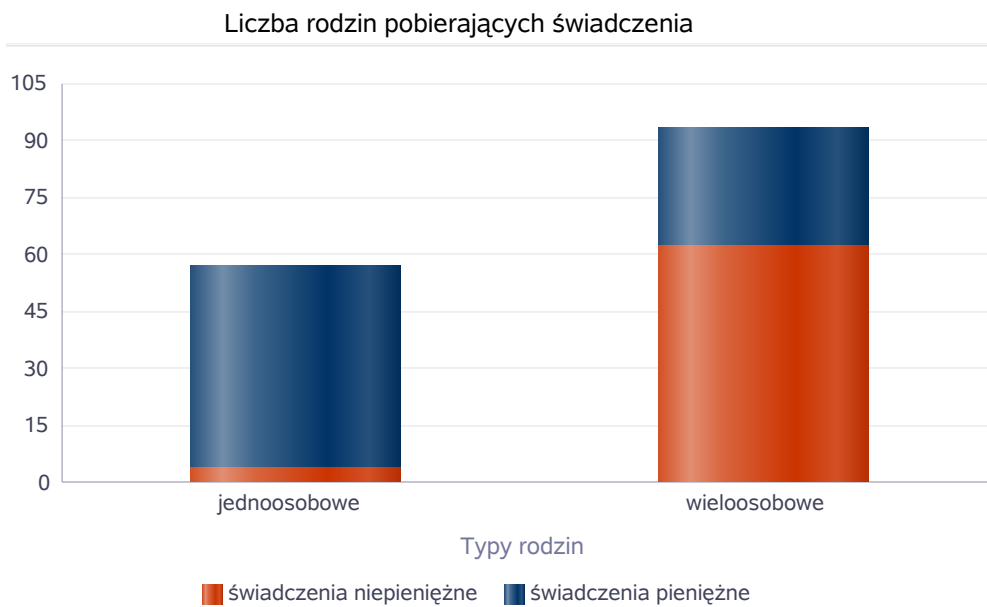

świadczenia pieniężne

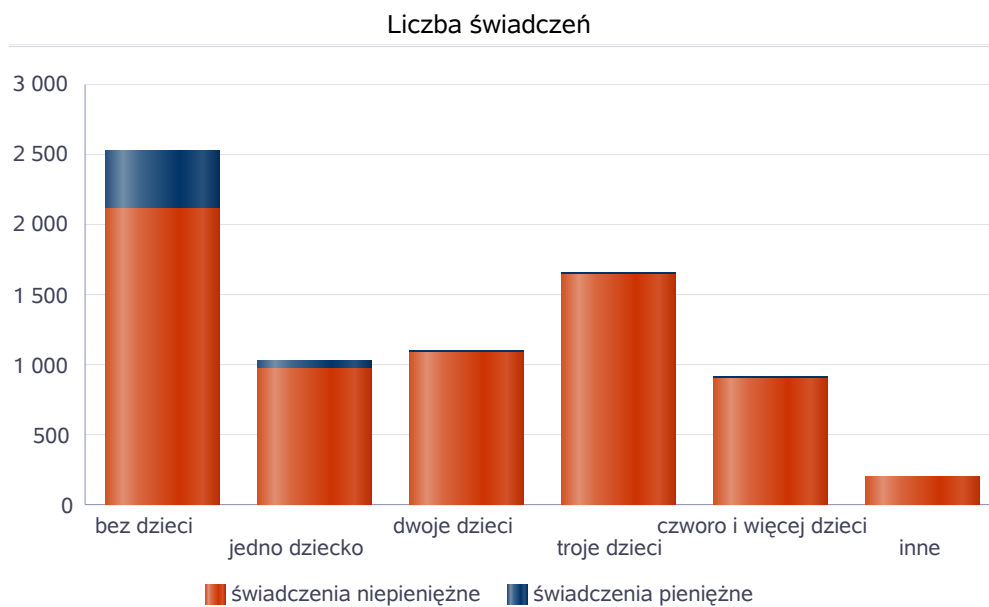
Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin w 2020 roku.

Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	57	53	4
wielooosobowe	76	31	62

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci w 2020 roku.

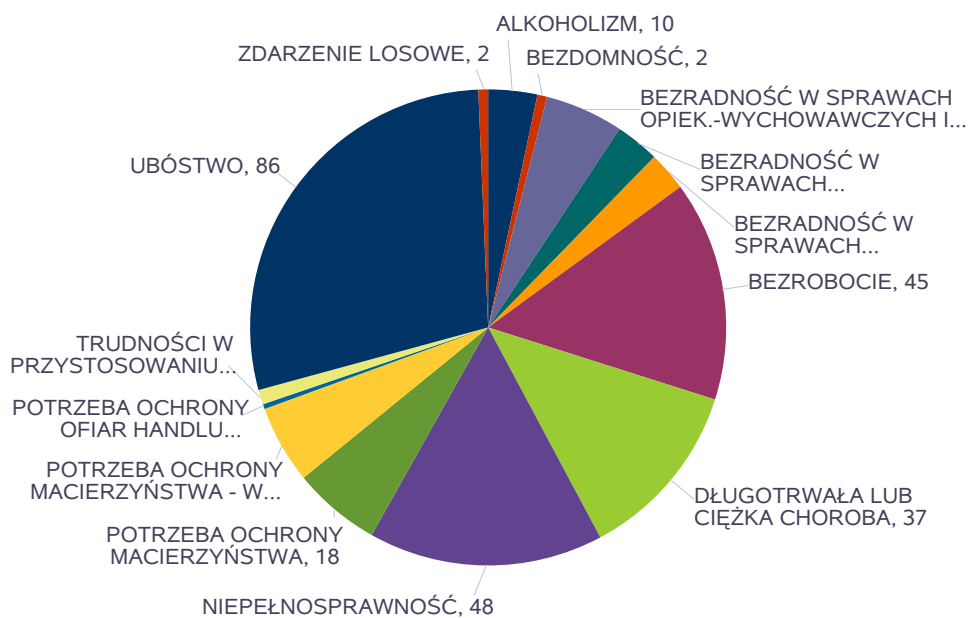
Typ rodziny	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
bez dzieci	2530	417	2113
jedno dziecko	1028	57	971
dwoje dzieci	1095	8	1087
troje dzieci	1655	11	1644
czworo i więcej dzieci	922	27	895
inne	202	3	199

Powody udzielania pomocy rodzinom w 2020 roku.

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
UBÓSTWO	86
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	48
BEZROBOCIE	45
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	37
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	18
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	16
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIELNOŚCI	16
ALKOHOLIZM	10
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	9
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIELNE	8
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	3
BEZDOMNOŚĆ	2
ZDARZENIE LOSOWE	2
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	1

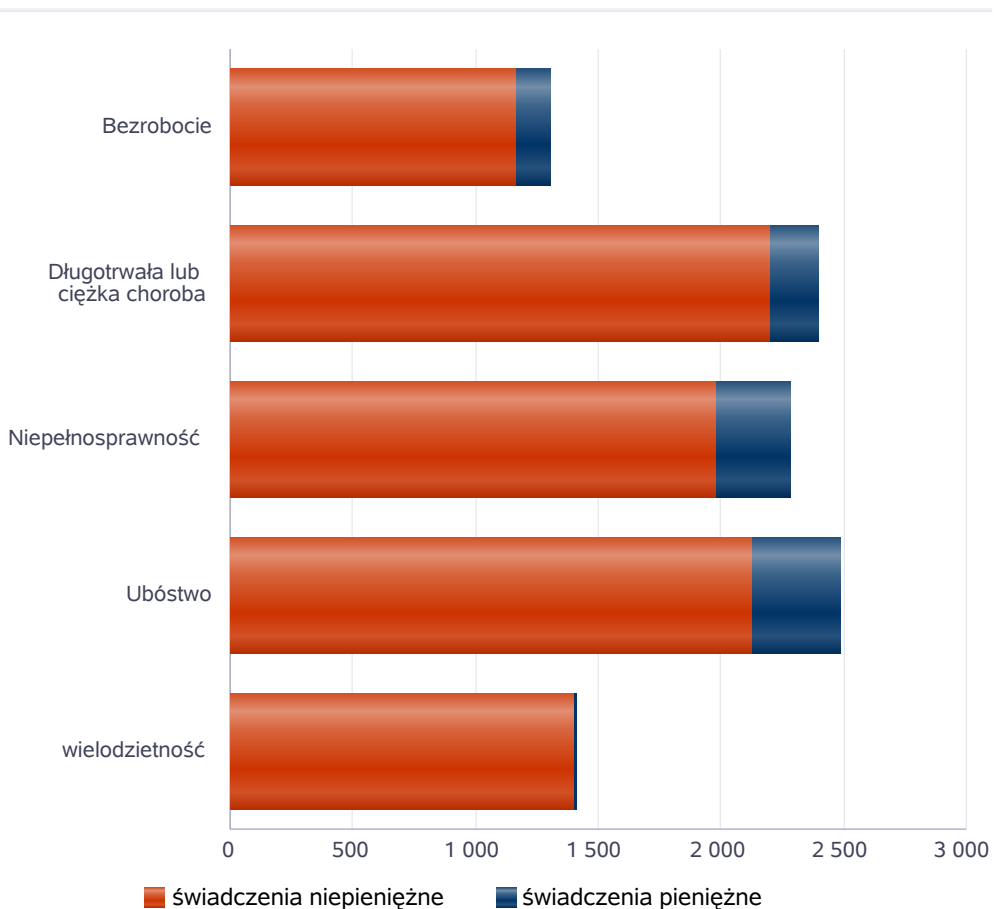
Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Główne powody przyznania świadczeń w roku.

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Ubóstwo	2 483	2 124	359
Długotrwała lub ciężka choroba	2 397	2 198	199
Niepełnosprawność	2 279	1 984	295
wielodzietność	1 411	1 405	6
Bezrobocie	1 302	1 167	135

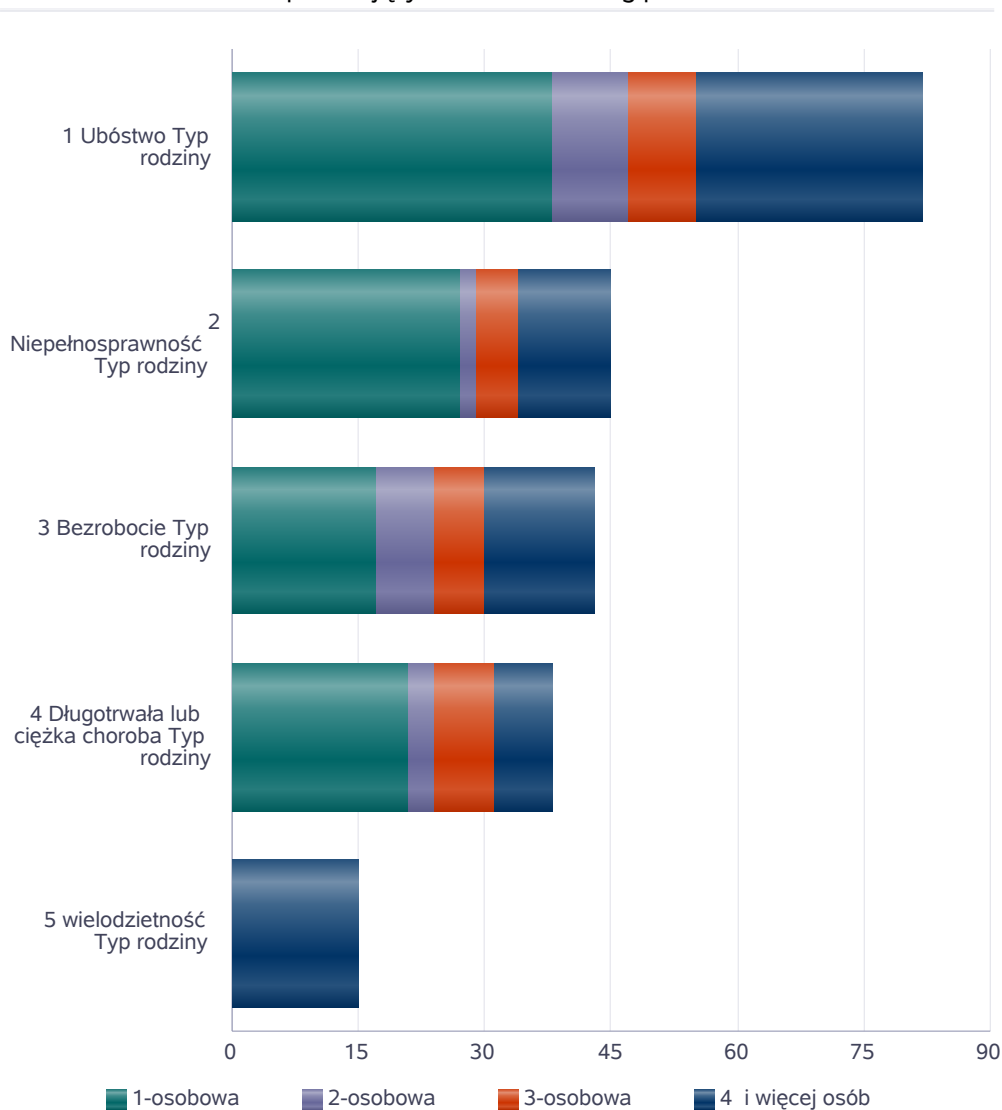
Liczba świadczeń

Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

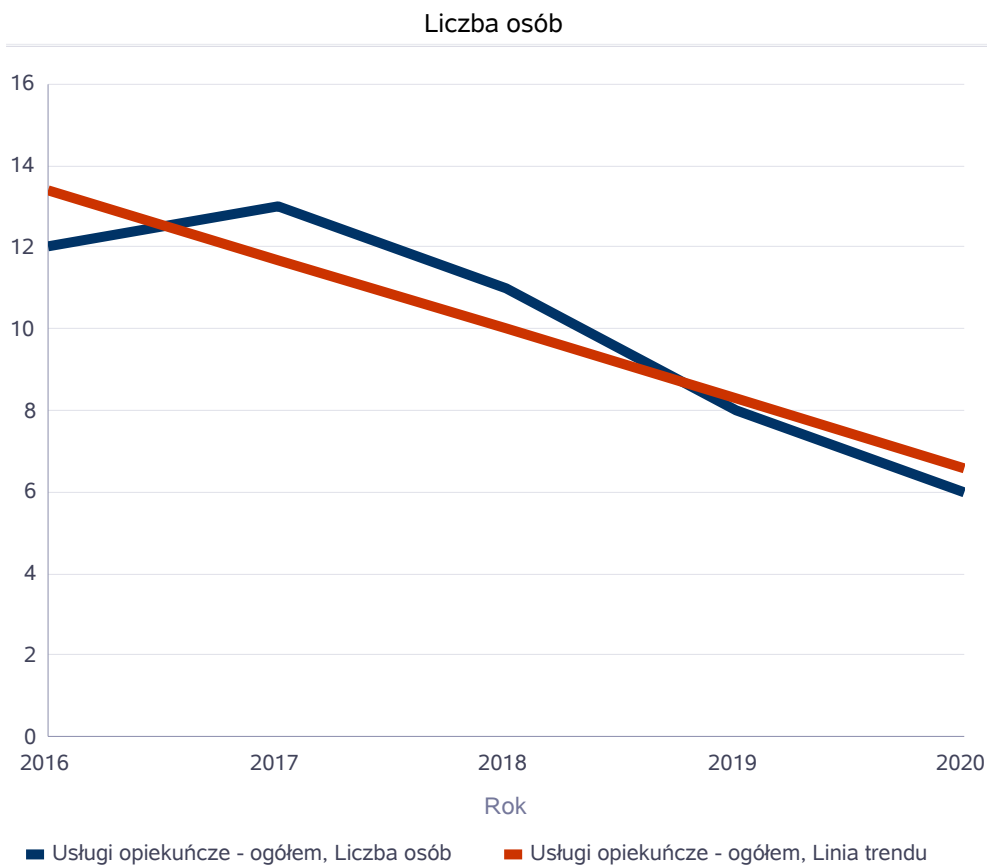
		Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
Powód przyznania	Ogółem	1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Ubóstwo	82	38	9	8	27
Niepełnosprawność	45	27	2	5	11
Bezrobocie	43	17	7	6	13
Długotrwała lub ciężka choroba	38	21	3	7	7
wielodzietność	15				15

Liczba rodzin pobierających świadczenia wg powodów

Liczba osób korzystających ze usług opiekuńczych.

Rok	Liczba osób
2016	12
2017	13
2018	11
2019	8
2020	6

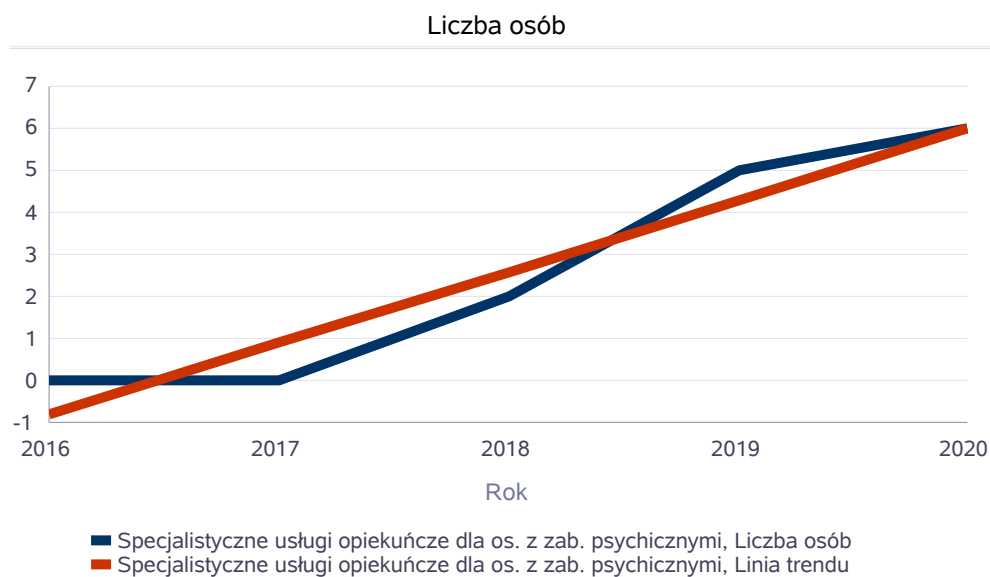
Liczba osób korzystających z specjalistycznych usług opiekuńczych.

Rok	Liczba osób
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Rok	Liczba osób
2016	0
2017	0
2018	2
2019	5
2020	6

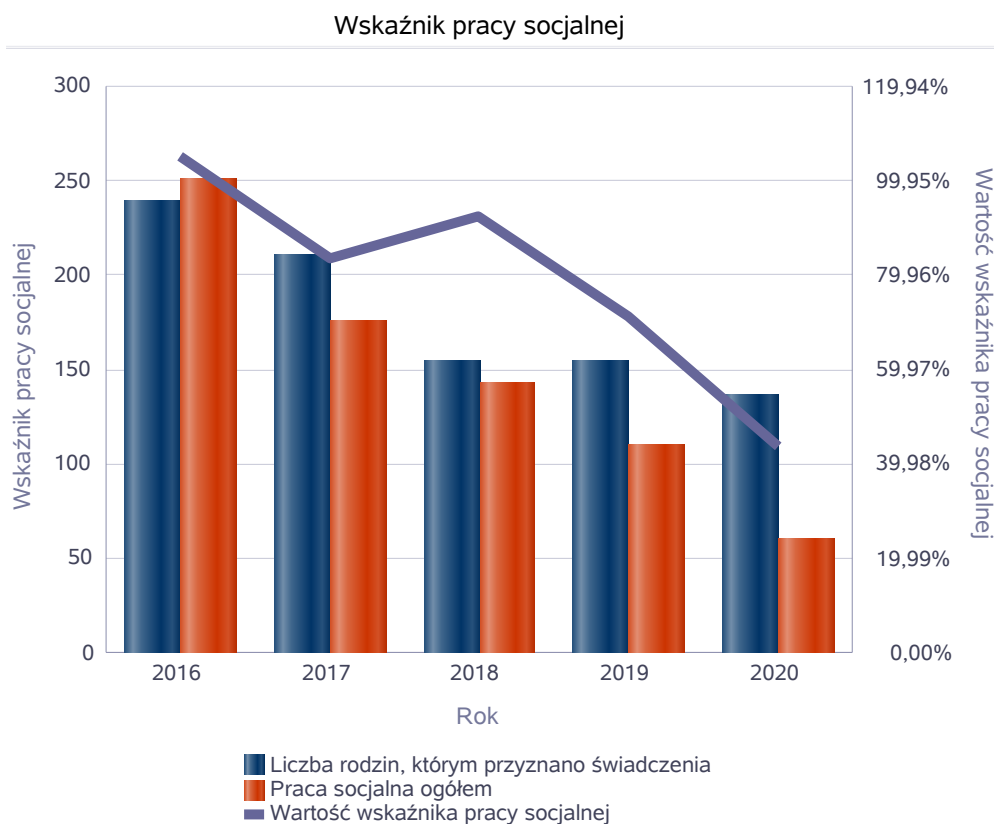
Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego.

Rodzaj	Liczba rodzin w latach				
	2016	2017	2018	2019	2020
Poradnictwo specjalistyczne	0	0	0	0	0

Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%.

	2016	2017	2018	2019	2020
Wskaźnik pracy socjalnej	105,02%	83,41%	92,26%	71,43%	43,80%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	239	211	155	154	137
Praca socjalna ogółem	251	176	143	110	60

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej.

	Liczba rodzin				
Udzielone świadczenia	2016	2017	2018	2019	2020
Interwencja kryzysowa	0	0	0	0	0

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

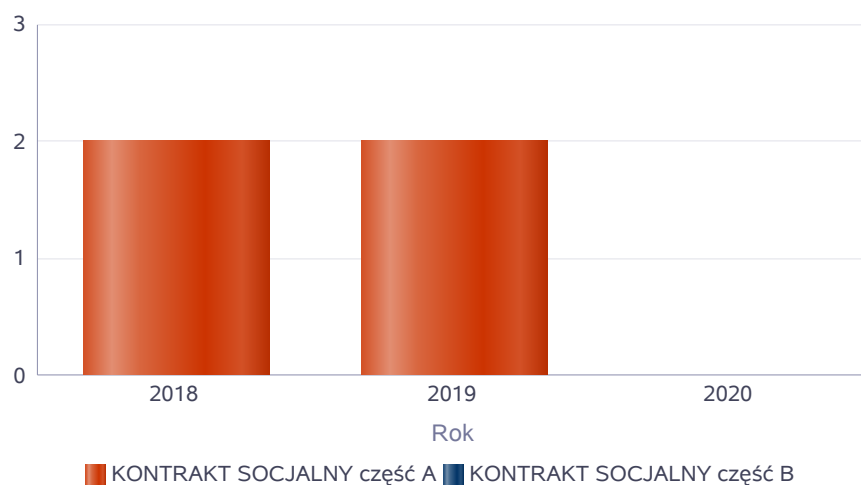

Kontrakt socjalny.

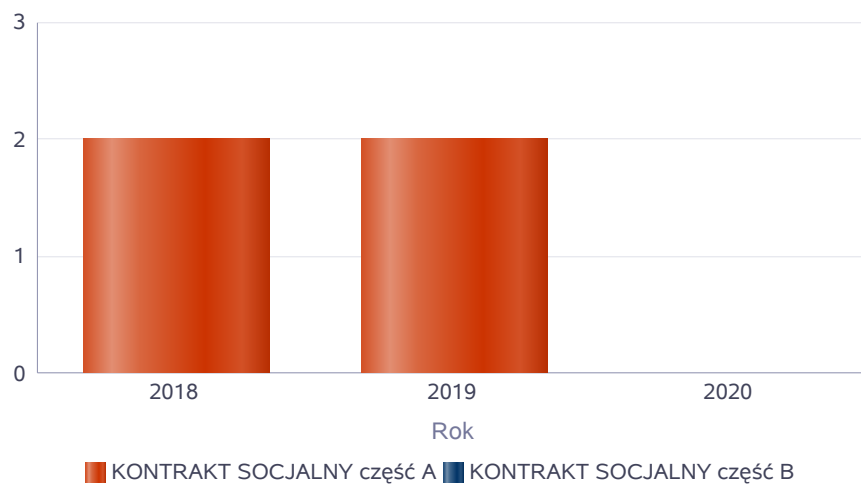
Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych.

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów/projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2018	KONTRAKT SOCJALNY część A	2	2
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2019	KONTRAKT SOCJALNY część A	2	2
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2020	KONTRAKT SOCJALNY część A	0	0
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0

Liczba kontraktów/projektów

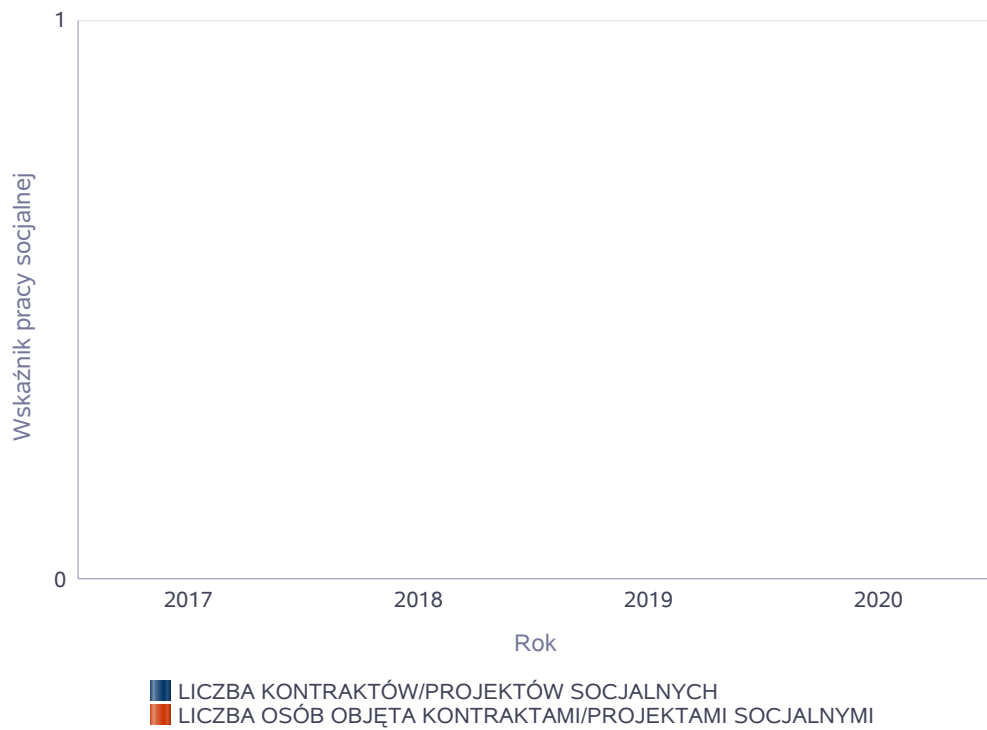

Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi

Liczba projektów socjalnych w odniesieniu do liczby osób nimi objętych.

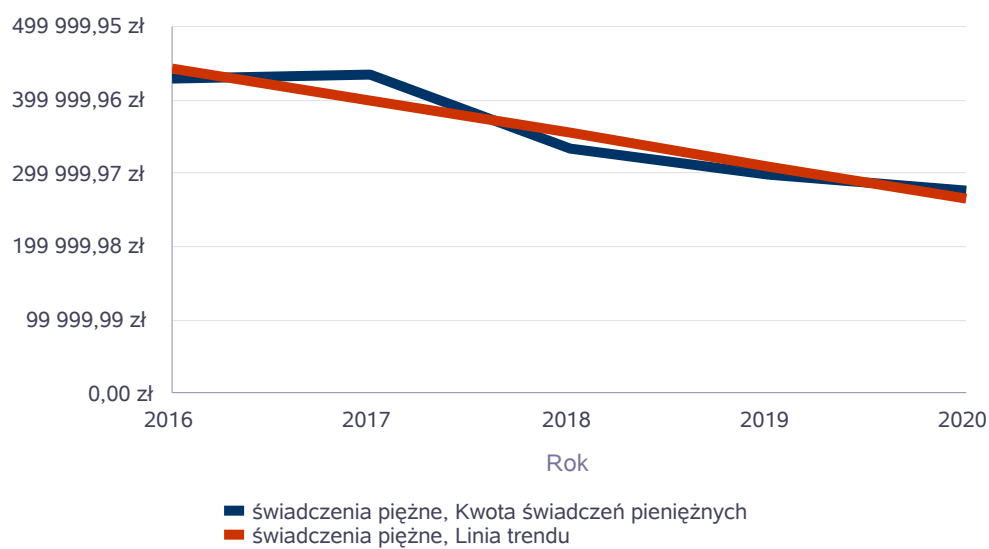
	2017	2018	2019	2020
LICZBA KONTRAKTÓW/PROJEKTÓW SOCJALNYCH	0	0	0	0
LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI/PROJEKTAMI SOCJALNYMI	0	0	0	0

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

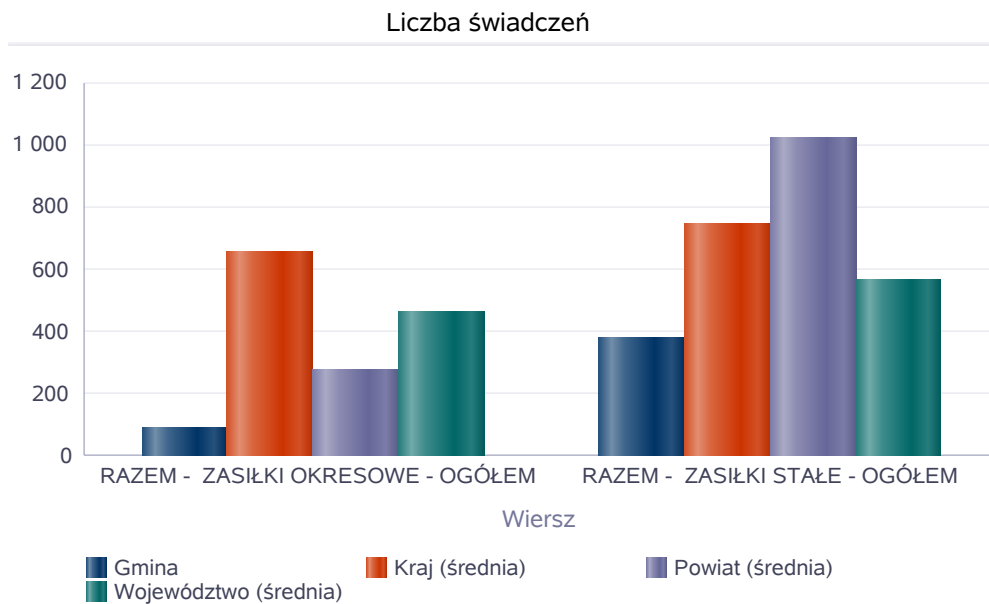
Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2016	429 468,78 zł
2017	435 518,81 zł
2018	333 632,13 zł
2019	296 715,66 zł
2020	276 752,83 zł

Kwota świadczeń pieniężnych

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	93
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	380
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	279
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	1 022
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	462
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	567
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	653
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	745

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	239	227	227
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	229	198	198
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	130	99	99
Wiek 0-17	4	126	100	100
Wiek produkcyjny *	5	84	83	83
Wiek poprodukcyjny **	6	19	15	15
Liczba rodzin	7	154	137	137
Liczba osób w rodzinach	8	426	369	369
w tym: KOBIECY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	110	92	92
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	64	50	50
Wiek 0-17	11	64	45	45
Wiek 18-59	12	32	35	35
Wiek 60 lat i więcej	13	14	12	12
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	378	332	332
Liczba rodzin	15	154	137	137
Liczba osób w rodzinach	16	426	369	369
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	2	0	1
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	2	0	1

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

W 2020 roku, Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał nadal 1 asystenta, który pracował z 13 rodzinami mającymi trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, z kolei z 2 rodzinami asystent zakończył pracę ze względu na brak efektów i brak współpracy. W okresie sprawozdawczym żadne nowe dziecko nie zostało umieszczone w pieczy zastępczej. Nadal jednak 9 dzieci pozostaje w rodzinach zastępczych i 5 w Domu Dziecka.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny.

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba asystentów rodziny w gminie	1	1	1	1	1
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	14	13	15	11	15

**Dane o korzystających z pomocy i wsparcia
GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR
wypełniana wyłącznie przez gminy i miasta na prawach powiatu
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
SWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	43	36	36
Kwota świadczeń w złotych	2	225 909	203 617	203 617
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	34	31	31
Kwota świadczeń w złotych	4	207 569	192 763	192 763
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	9	6	6
Kwota świadczeń w złotych	6	18 340	10 854	10 854
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	29	34	34
Kwota świadczeń w złotych	8	29 135	39 546	39 546
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	21	30	30
Kwota świadczeń w złotych	10	21 488	37 285	37 285
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	1	3	3
Kwota świadczeń w złotych	12	701	1 088	1 088
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	4	2	2
Kwota świadczeń w złotych	14	3 689	1 173	1 173
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	1	0	0
Kwota świadczeń w złotych	16	701	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM				
Liczba osób	19	43	40	40
Kwota świadczeń w złotych	20	26 430	35 180	35 180
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	14	7	7
Kwota świadczeń w złotych	22	9 250	4 057	4 057
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓŁEM				
Liczba osób	25	127	102	102
Kwota świadczeń w złotych	26	89 054	34 627	34 627
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI				
Liczba osób	27	126	101	101
Kwota świadczeń w złotych	28	88 681	34 451	34 451
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Posiłek w szkole i w domu"				
Liczba osób	29	127	102	102
Kwota świadczeń w złotych	30	89 054	34 627	34 627
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	126	101	101
Kwota świadczeń w złotych	32	88 621	34 451	34 451
SCHRONIENIE - OGÓŁEM				
Liczba osób	33	2	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	1 470	0	0
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba rodzin	37	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	38	0	0	0
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	10	11	11
Kwota świadczeń w złotych	40	264 101	269 221	269 221
WSPIERANIE RODZINY I PIELCZY ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	11	15	15
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	1	1	1
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	80 081	161 065	161 065

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Zakres pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośniami obejmuje szeroko rozumianą politykę społeczną państwa. Poza zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Ośrodek realizuje:

- zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- zadania wynikające z ustawy o systemie oświaty (przyznawanie pomocy materialnej uczniom w formie stypendiów szkolnych)
- Kartę Dużej Rodziny
- zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych
- zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- zadania z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
- zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
- zadania wynikające z ustawy o dodatkach mieszkaniowych wraz z ustalaniem prawa do dodatku energetycznego
- zadania wynikające z ustawy *Za życiem*
- zadania wynikające z rządowego programu *Dobry Start*.

W analizowanym okresie sprawozdawczym znacznie wzrosła kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych, z kolei zmalała nieco kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych i dodatków do zasiłku rodzinnego. Ponadto obserwuje się rosnący trend wypłacanych zasiłków pielęgnacyjnych oraz świadczeń pielęgnacyjnych. Wzrost wypłacanych świadczeń pielęgnacyjnych wynika z przyznawaniem przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze prawa do świadczenia, w związku ze sprawowaniem opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny w oparciu o wyroki sądowe. Jeśli przyjrzymy się wypłacanym świadczeniom z funduszu alimentacyjnego, zauważymy że liczba osób uprawnionych i liczba rodzin rośnie, jednak kwota wypłaconych świadczeń maleje.

Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego.
Dane za rok 2019 dotyczą okresu od stycznia do czerwca.

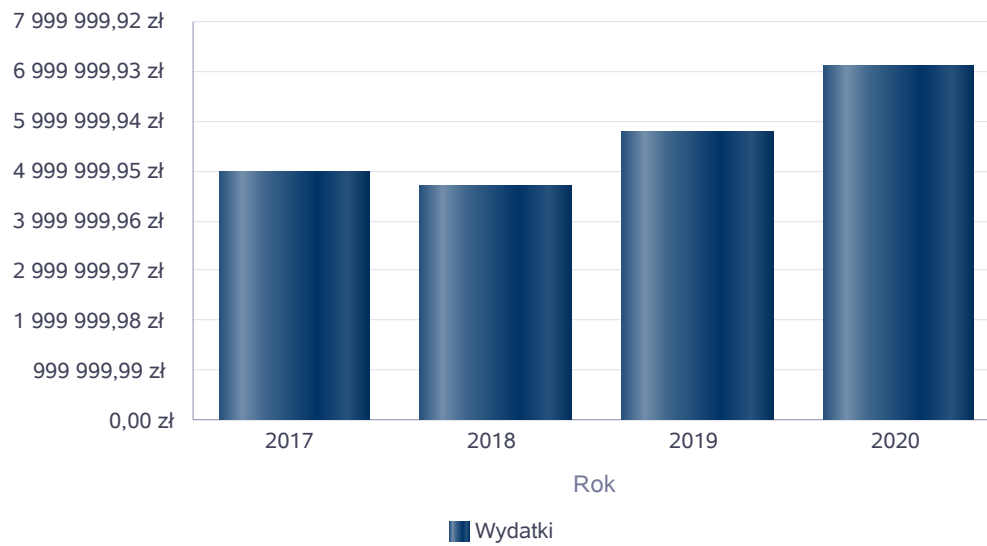
Rok	Liczba rodzin
2018	484
2019	485

Świadczenie wychowawcze - kwota świadczeń.

Rok	Wydatki
2017	4 983 993,00 zł
2018	4 670 517,00 zł
2019	5 750 487,00 zł
2020	7 077 004,00 zł

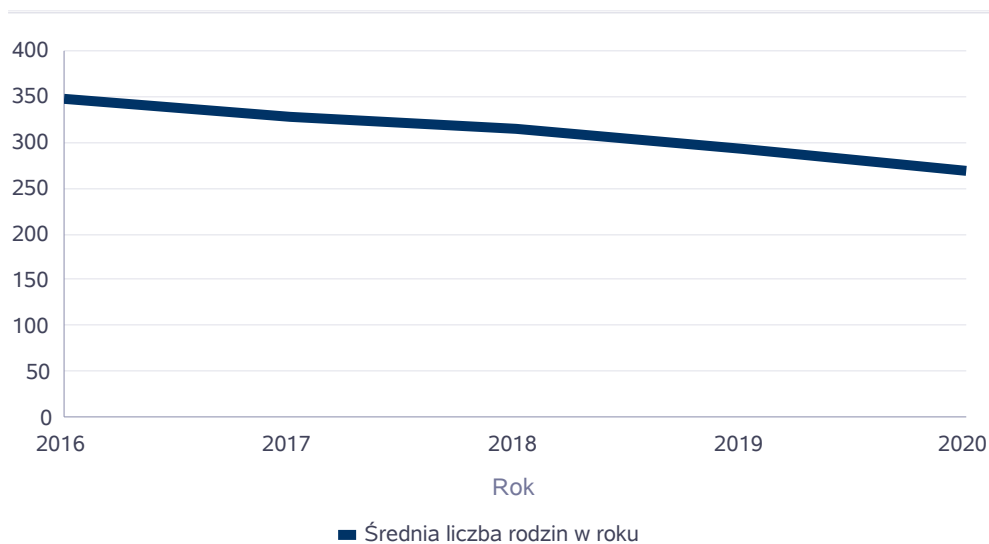
Świadczenie wychowawcze - kwota świadczeń

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

	Liczba rodzin				
	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami	348	327	315	294	270

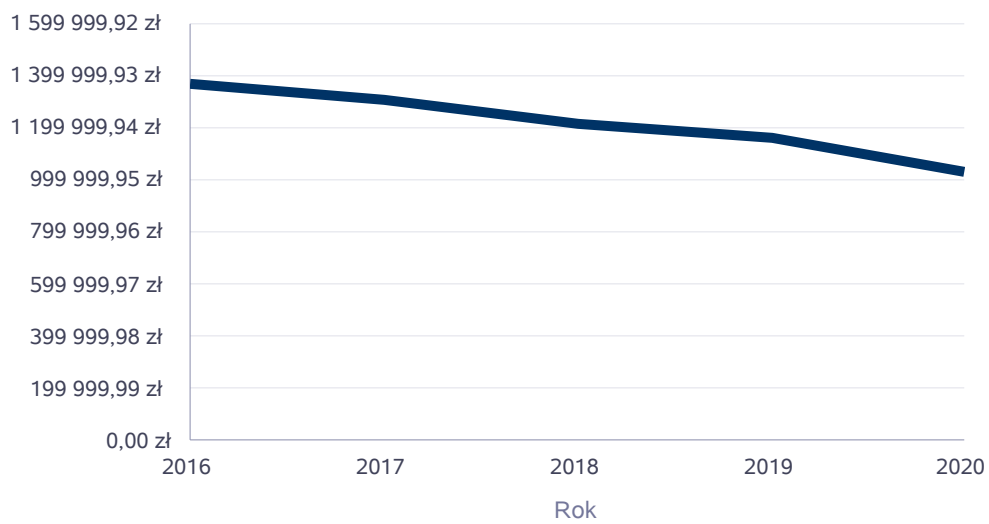
Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami

Kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku.

Rok	Kwota
2016	1 366 627,20 zł
2017	1 306 978,83 zł
2018	1 216 218,58 zł
2019	1 157 373,22 zł
2020	1 027 243,91 zł

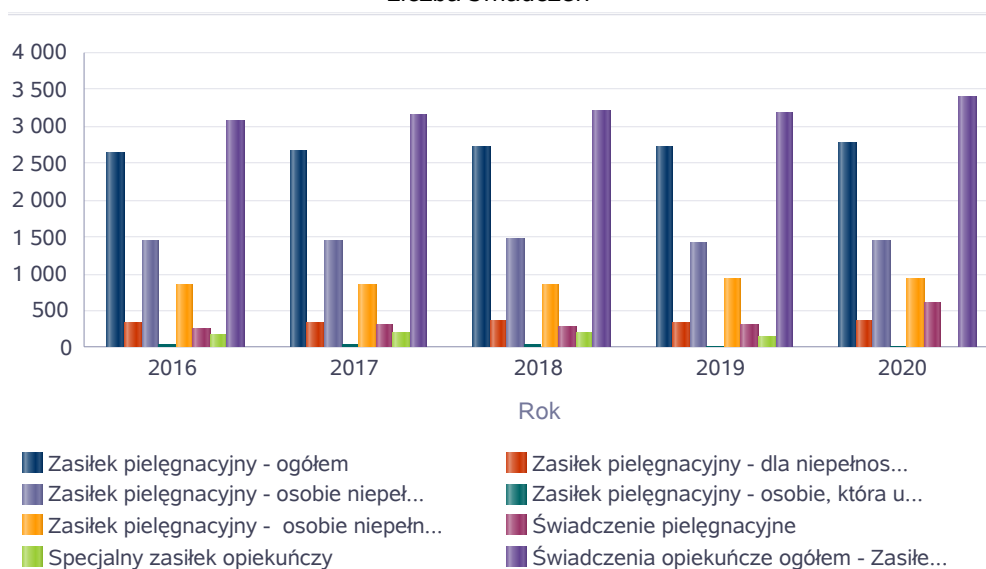
Kwota zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna.

	Liczba świadczeń				
Świadczenia opiekuńcze	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	2 646	2 657	2 708	2 715	2 777
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	323	324	354	340	364
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	1 441	1 441	1 468	1 423	1 447
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	34	36	35	24	24
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	848	856	851	928	942
Świadczenie pielęgnacyjne	256	302	283	313	594
Specjalny zasiłek opiekuńczy	172	189	205	154	10
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	3 074	3 148	3 196	3 182	3 381

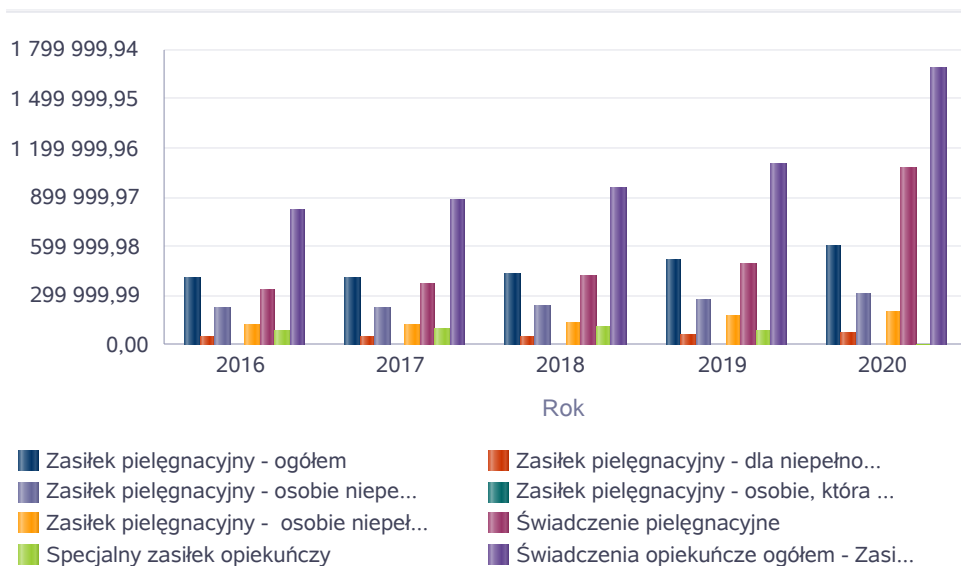
Liczba świadczeń

Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna.

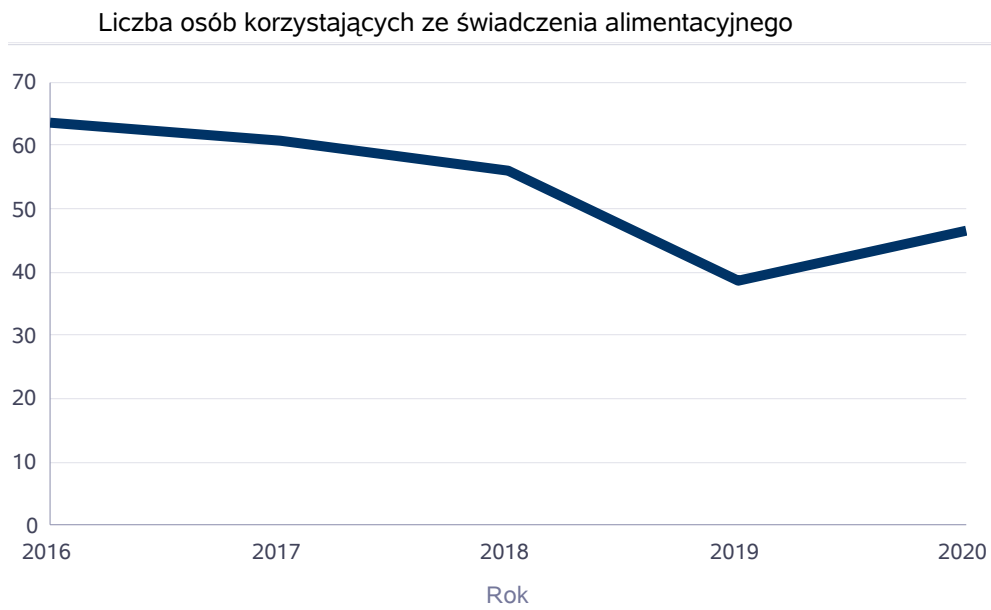
	Kwota świadczeń				
Świadczenia opiekuńcze	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	404 838,00	406 521,00	427 961,00	514 903,00	599 262,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	49 419,00	49 572,00	55 922,00	64 525,00	78 503,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	220 473,00	220 473,00	231 862,00	269 908,00	312 258,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	5 202,00	5 508,00	5 512,00	4 552,00	5 180,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	129 744,00	130 968,00	134 665,00	175 918,00	203 321,00
Świadczenie pielęgnacyjne	331 890,00	370 375,00	414 235,00	494 699,00	1 077 913,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	87 198,00	98 003,00	108 300,00	93 924,00	6 200,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	823 926,00	874 899,00	950 496,00	1 103 526,00	1 683 375,00

Kwota świadczeń

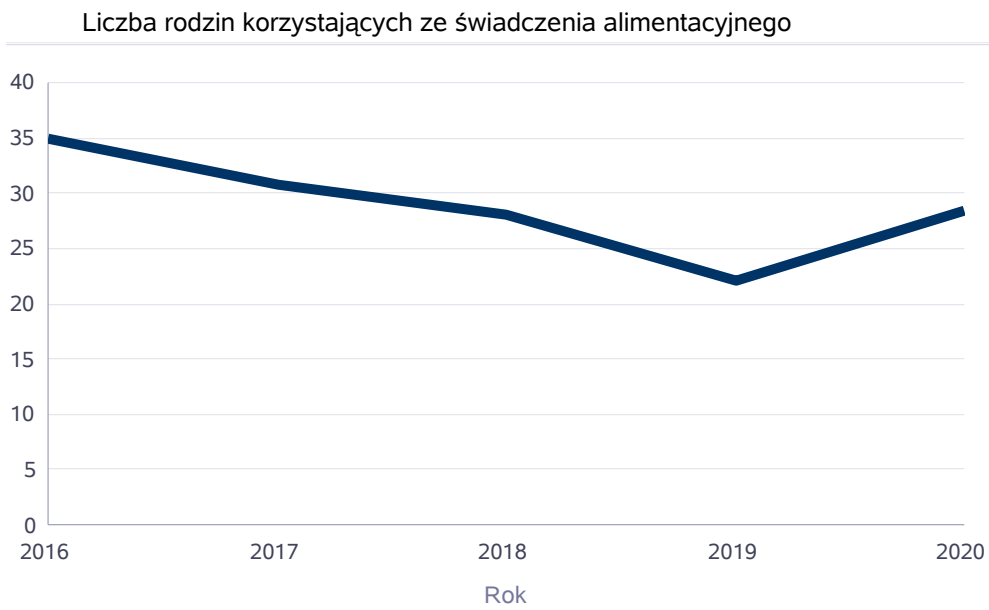
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.

	Liczba osób				
	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	64	61	56	39	47

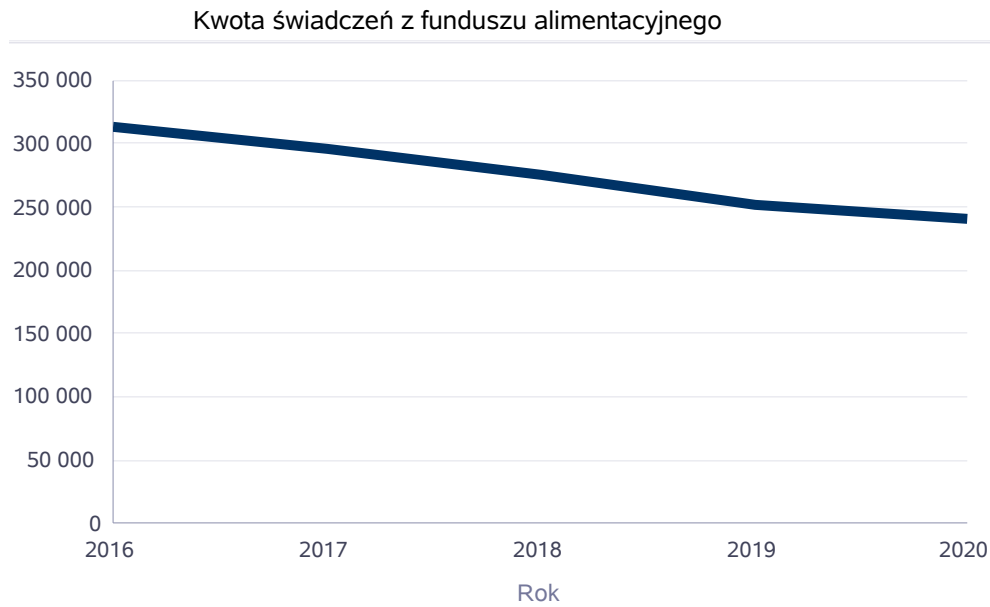
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.

	Liczba rodzin				
	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	35	31	28	22	28

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach [w zł].

	Kwota				
	2016	2017	2018	2019	2020
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	313 346	295 510	276 240	251 030	240 180

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	4	3	3
Kwota świadczeń w złotych	2	9 400	8 972	8 972
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	4	0	0	0

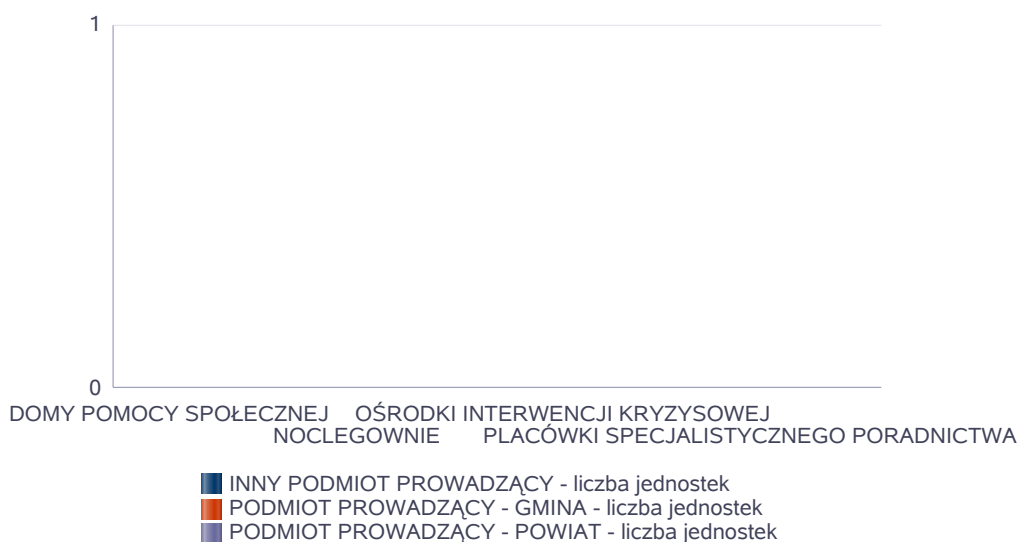
5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Na terenie gminy Sośnie poza Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej nie funkcjonują żadne inne instytucje pomocy i wsparcia. Mieszkańcy naszej gminy, na mocy zawartych porozumień, korzystają z oferty instytucji innych gmin. Osoby niepełnosprawne w dalszym ciągu korzystają ze specjalistycznych usług opiekuńczych w Środowiskowym Domu Samopomocy w Odolanowie, a osoby bezdomne w razie wystąpienia potrzeby udzielenia im schronienia, mają zagwarantowany pobyt w Schronisku dla Bezdomnych w Ostrowie Wlkp. Gmina ma również podpisane porozumienie z Centrum Integracji Społecznej w Odolanowie, na mocy którego osoby zagrożone wykluczeniem społecznym są kierowane do odbycia programu aktywizacji zawodowej i społecznej.

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadząc w 2020 roku

Jednostka	INNY PODMIOT PROWADZĄCY - liczba jednostek	PODMIOT PROWADZĄCY - GMINA - liczba jednostek	PODMIOT PROWADZĄCY - POWIAT - liczba jednostek
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE	0	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0	0
OGRZEWALNIE	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	0	0	0
OŚRODKI WSPARCIA	0	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA	0	0	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0	0

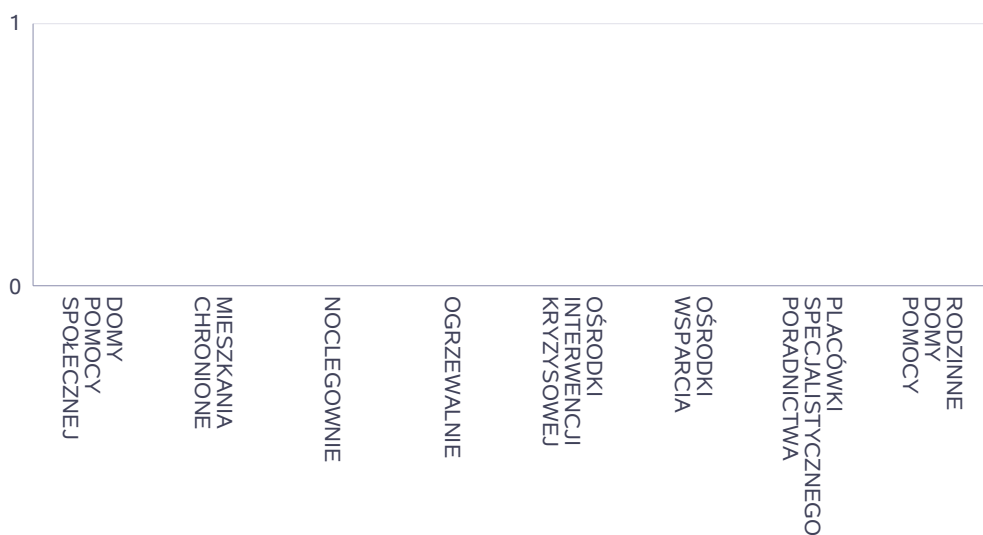
Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w 2020 roku.

Rodzaj placówki	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ		0
OŚRODKI WSPARCIA	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA		0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

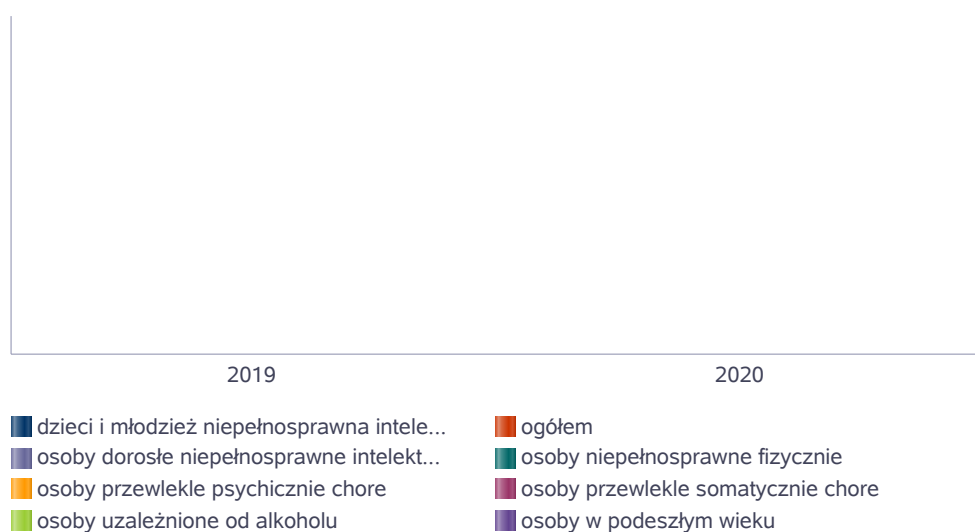

Nasylenie usługami w DPS.

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących.

	Wskaźnik nasycenia usługami w DPS-ach wyrażony w %	
Grupa osób	2019	2020
ogółem		
osoby w podeszłym wieku		
osoby przewlekłe somatycznie chore		
osoby przewlekłe psychicznie chore		
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie		
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie		
osoby niepełnosprawne fizycznie		
osoby uzależnione od alkoholu		

Nasylenie usługami w DPS-ach

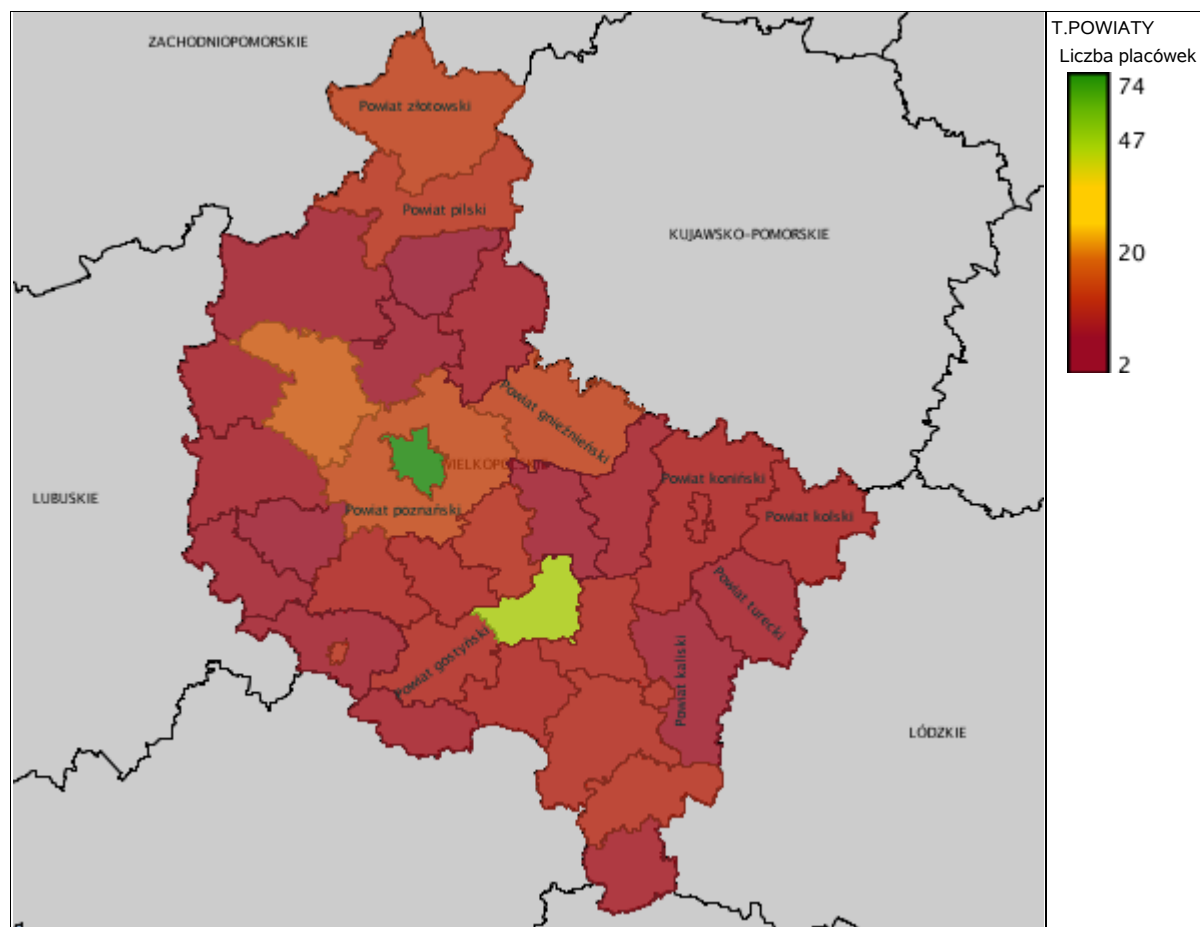

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w 2020 roku .

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZKA - NIA CHRO - NIONE	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚRODKI INTER - WENCJI KRYZY - SOWEJ	OŚRODKI WSPAR - CIA	PLAC. SPEC. PORAD.	RODZINNE DOMY POMOCY
Powiat chodzieski	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Powiat gnieźnieński	12	0	1	0	0	0	11	0	0
Powiat gostyński	3	0	0	0	0	0	3	0	0
Powiat grodziski (wielkopolskie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Powiat jarociński	47	1	36	0	0	1	9	0	0
Powiat kaliski	2	0	1	0	0	0	1	0	0
Powiat kolski	7	0	1	1	0	0	5	0	0
Powiat koniński	4	0	0	0	0	0	4	0	0
Powiat kościański	5	0	0	0	0	0	4	1	0
Powiat krotoszyński	5	0	0	1	0	0	4	0	0
Powiat kępiński	5	0	0	1	0	0	4	0	0
Powiat leszczyński	2	0	0	0	0	0	1	0	1
Powiat m. Kalisz	11	0	5	1	1	1	3	0	0
Powiat m. Konin	8	0	1	1	1	0	5	0	0
Powiat m. Leszno	4	0	0	0	0	0	4	0	0
Powiat m. Poznań	49	0	7	2	1	1	31	6	1
Powiat międzychodzki	4	0	0	0	0	0	4	0	0
Powiat nowotomyski	3	0	0	0	0	0	3	0	0
Powiat obornicki	4	0	0	0	0	0	4	0	0
Powiat ostrowski (wielkopolskie)	7	0	2	0	0	0	5	0	0
Powiat ostrzeszowski	6	0	0	0	0	0	6	0	0
Powiat pilski	8	0	0	1	0	0	6	1	0
Powiat pleszewski	7	0	0	0	0	0	7	0	0
Powiat poznański	13	0	4	0	0	0	7	2	0
Powiat rawicki	4	0	0	0	0	0	4	0	0
Powiat szamotulski	16	0	13	0	0	0	3	0	0
Powiat słupecki	3	0	0	0	0	0	3	0	0
Powiat turecki	4	0	0	0	0	0	4	0	0
Powiat wolsztyński	2	0	0	0	0	0	2	0	0
Powiat wrzesiński	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Powiat wągrowiecki	3	0	0	0	0	0	3	0	0
Powiat złotowski	17	0	8	1	0	0	8	0	0
Powiat średzki (wielkopolskie)	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Powiat śremski	8	0	0	1	0	0	6	1	0

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZKA - NIA CHRO - NIONE	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚRODKI INTER - WENCJI KRYZY - SOWEJ	OŚRODKI WSPAR - CIA	PLAC. SPEC. PORAD.	RODZINNE DOMY POMOCY
Powiat chodzieski	1	1	0	0	0	0	0	0	55

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZKA - NIA CHRO - NIONE	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚRODKI INTER - WENCJI KRYZY - SOWEJ	OŚRODKI WSPAR - CIA	PLAC. SPEC. PORAD.	RODZINNE DOMY POMOCY
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	4	4	0	0	0	0	0	0	
Powiat gnieźnieński	5	3	2	0	0	0	0	0	
Powiat gostyński	8	4	0	0	0	1	1	2	
Powiat grodziski (wielkopolskie)	3	0	1	0	0	1	1	0	
Powiat jarociński	4	1	0	0	0	1	2	0	
Powiat kaliski	2	1	0	0	0	0	1	0	
Powiat kolski	2	2	0	0	0	0	0	0	
Powiat koniński	5	1	0	0	0	1	3	0	
Powiat kościański	5	2	1	0	0	1	1	0	
Powiat krotoszyński	5	2	1	0	0	1	1	0	
Powiat kępiński	1	1	0	0	0	0	0	0	
Powiat leszczyński	3	0	1	0	0	0	1	1	
Powiat m. Kalisz	1	1	0	0	0	0	0	0	
Powiat m. Konin	1	1	0	0	0	0	0	0	
Powiat m. Leszno	10	1	7	0	0	1	0	1	
Powiat m. Poznań	25	7	8	0	0	0	9	1	
Powiat międzychodzki	2	2	0	0	0	0	0	0	
Powiat nowotomyski	3	0	1	0	0	0	1	1	
Powiat obornicki	0	0	0	0	0	0	0	0	
Powiat ostrowski (wielkopolskie)	5	3	0	0	0	1	1	0	
Powiat ostrzeszowski	7	3	1	0	0	1	2	0	
Powiat pilski	6	5	0	0	0	0	1	0	
Powiat pleszewski	4	2	0	0	0	1	1	0	
Powiat poznański	6	1	3	0	0	1	1	0	
Powiat rawicki	2	2	0	0	0	0	0	0	
Powiat szamotulski	7	2	5	0	0	0	0	0	
Powiat słupecki	3	3	0	0	0	0	0	0	
Powiat turecki	2	1	0	0	0	0	1	0	
Powiat wolsztyński	3	2	0	0	0	1	0	0	
Powiat wrzesiński	3	1	0	0	0	0	2	0	
Powiat wągrowiecki	3	1	1	0	0	1	0	0	
Powiat złotowski	0	0	0	0	0	0	0	0	
Powiat średzki (wielkopolskie)	12	0	10	0	0	1	1	0	
Powiat śremski	2	2	0	0	0	0	0	0	

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	X	0	0
Liczba osób korzystających	2	X	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	X	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	X	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	X	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	X	0	0
W TYM (wiersze 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	0	0	0
Liczba osób korzystających	8	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	9	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	0	0	0
DZienne Domy Pomocy				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	X	0	0
Liczba osób korzystających	24	X	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	X	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	X	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	X	0	0
OGRZEWALNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	0	0	0
Liczba osób korzystających	33	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	0	0	0
Liczba osób korzystających	2	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	3	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	7	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	8	0	0	0
Liczba osób korzystających	9	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	10	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	12	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	13	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA				
Liczba osób korzystających	16	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia	18	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
i utrzymania placówek (w złotych)				
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	19	0	0	45
Liczba osób korzystających	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	1
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	40 000
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	X	X	X
Liczba osób korzystających	24	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	27	X	X	X
Liczba osób korzystających	28	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	29	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	30	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	31	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	32	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	34	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	35	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	36	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	0
	Liczba osób korzystających / uczestników	2	0	0	0
	Kadra spółdzielni socjalnych - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	0	0
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST		4	0	0	0

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sośniach zarządza kierownik. Na dzień 31 grudnia 2020 r. w Ośrodku zatrudnionych było 10 osób.

Pomoc społeczna:

- 3 pracowników socjalnych
- asystent rodziny
- pomoc administracyjna (1/2 etatu)
- opiekunka domowa (1/2 etatu)
- sprzątaczką (1/2 etatu)

Dział Świadczeń Rodzinnych:

- 3 inspektorów ds. świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i wychowawczych(w tym 1 w wymiarze 1/2 etatu).

Wszyscy pracownicy posiadają wyższe wykształcenie. Specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego oraz specjalizację z organizacji pomocy społecznej posiada 2 pracowników socjalnych.

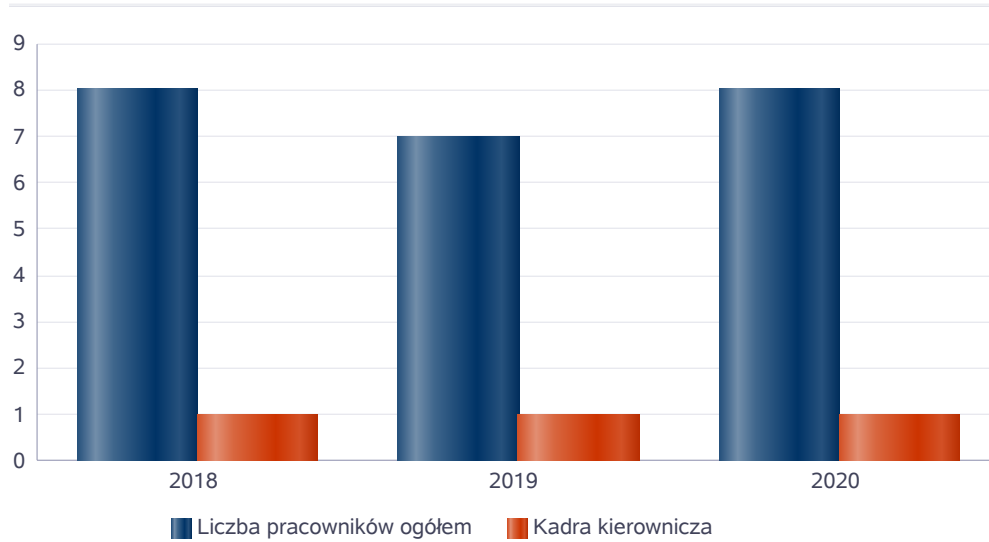
Ponadto w roku oceny 5 osób świadczyło dla GOPS usługi w ramach umowy-zlecenia, w tym:

- 3 osoby jako pomoc sąsiedzka dla osób chorych i niepełnosprawnych
- 1 osoba jako inspektor ochrony danych osobowych i BHP
- 1 osoba wsparcie informatyczno-merytoryczne.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione.

	Liczba osób		
	2018	2019	2020
Zatrudnieni			
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	7	6	7
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	1	1	1

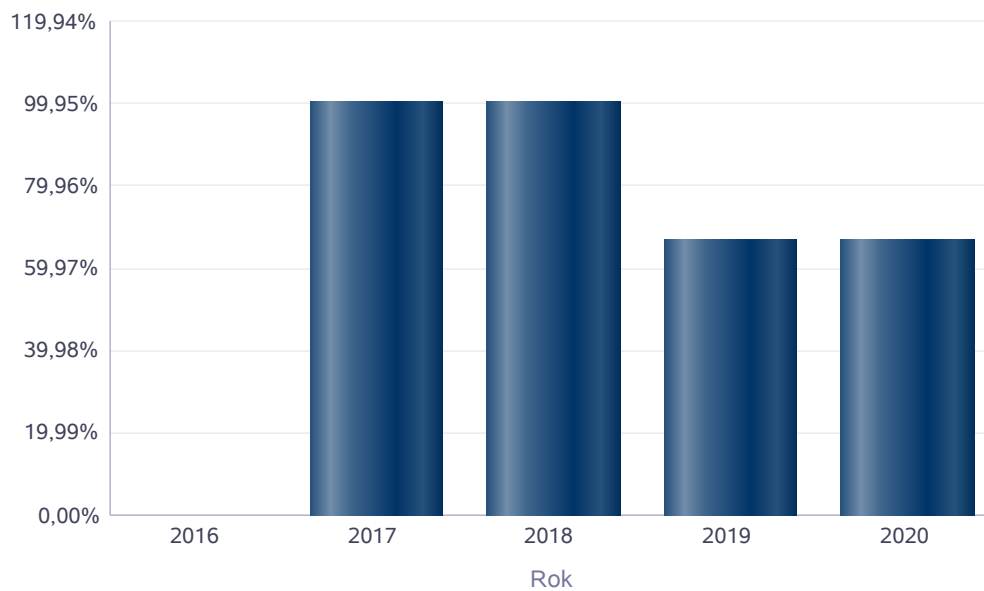
Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby pracowników socjalnych posiadających specjalizację I lub II stopnia w zawodzie pracownik socjalny do liczby wszystkich pracowników socjalnych.

Rok	Wskaźnik
2016	0,00%
2017	100,00%
2018	100,00%
2019	66,67%
2020	66,67%

Czy ośrodek spełnia ustawowy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej i czy zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych.

Rok	Czy spełniony warunek ustawowy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2016	Nie	6 606	251	3
2017	Tak	6 582	4	3
2018	Tak	6 583	143	3
2019	Tak	6 579	110	3
2020	Tak	6 579	60	3

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

W 2020 roku Ośrodek nie zatrudniał osób pomocniczych, stażystów, nie działał wolontariat.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W okresie sprawozdawczym w Ośrodku Pomocy Społecznej nie funkcjonowały zespoły pracy socjalnej. W strukturze GOPS nie ma wyszczególnionych zespołów pracy socjalnej i integracji społecznej. Pracownicy socjalni wykonują ogół zadań związanych zarówno z udzielaniem pomocy i wsparcia w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, jak i szeroko rozumianą pracą socjalną.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

Plan wydatków Ośrodka został wykonany w 97,48%. Wydatki faktycznie wykonane to 12 290 512,17 zł. Środki rozdysponowano w następujący sposób:

<i>Dział 851 Ochrona zdrowia</i>	646,81 zł.
<i>Dział 852 Pomoc społeczna</i>	1 119 904,01 zł.
<i>Dział 854 Edukacyjna opieka wychowawcza</i>	65 355,20 zł.
<i>Dział 855 Rodzina</i>	11 104 606,15 zł.

W dziale 852 *Pomoc społeczna*, najwięcej środków zostało wydatkowanych na pokrycie kosztów pobytu podopiecznych w Domach Pomocy Społecznej, wypłatę zasiłków stałych, realizację usług opiekuńczych oraz pokrycie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

W poniżej zamieszczonej tabeli wydatków nie zostały ujęte wydatki z działu 851 rozdział 85195 *Pozostała działalność* w wysokości 646,81 zł. oraz wydatki z działu 855 rozdział 85503 *Karta Dużej Rodziny* w wysokości 420,94 zł.

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	10 958 789	12 721 775	13 106 276
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	10 559 043	12 289 439	12 535 991
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	3 000	4 000	4 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	81 245	86 306	89 261
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	264 100	269 221	270 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	264 100	269 221	270 000
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	2 000	0	1 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	2 000	0	1 500
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	20 620	18 083	19 633
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	20 620	18 083	19 633

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	62 935	74 726	90 000
w tym: w budżecie OPS	16	62 935	74 726	90 000
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	9 399	8 972	10 300
w tym: w budżecie OPS	18	9 399	8 972	10 300
85216 - Zasiłki stałe	19	225 908	203 616	214 690
w tym: w budżecie OPS	20	225 908	203 616	214 690
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	X	X	X
w tym: w budżecie PCPR	22	X	X	X
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	523 615	424 828	448 902
w tym: w budżecie OPS	24	523 615	424 828	448 902
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	84 624	64 175	114 277
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	84 624	64 175	114 277
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	98 304	56 280	58 076
w tym: w budżecie OPS	30	98 304	56 280	58 076
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	6 000	1 270	12 540
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	0	0	38 613
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	0	0	38 613
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	91 061	65 355	65 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	91 061	65 355	65 000
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	59 700	38 350	40 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	5 839 838	7 164 336	7 200 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	5 839 838	7 164 336	7 200 000
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	2 924 304	3 438 406	3 500 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	2 924 304	3 438 406	3 500 000
85504 - Wspieranie rodziny	57	390 387	467 835	470 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	390 387	467 835	470 000
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	249 801	302 410	424 484
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85507 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	0	0	0
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	0	0	0
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	21 948	33 606	35 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	21 948	33 606	35 000
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopie wychowawczym, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W 2020 roku Ośrodek nie przystępował do konkursów zewnętrznych.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

Gmina Sośnie w analizowanym okresie sprawozdawczym nie zlecała realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej organizacjom pozarządowym. Usługi opiekuńcze realizowane są we własnym

zakresie a specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane są nadal przez Gabinety Diagnostyczno- Terapeutyczne NEURON w Odolanowie w ramach zawartej umowy. Realizatora usług wyłoniono w drodze zapytania ofertowego. Ponadto, w 2020 roku GOPS współpracował z Bankiem Żywności oraz Caritas w ramach programu FEAD- dostarczanie produktów żywnościowych osobom potrzebującym. Ośrodek zarówno wydaje skierowania osobom które zgłaszają się o takiego rodzaju wsparcie i jak i pozyskuje żywność.

10. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej dla gminy Sośnie za 2020 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Ośrodek Pomocy Społecznej za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS. Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym mającym ułatwić władzom gminy podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku. Ocena zasobów pomocy społecznej odzwierciedla pełną działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośniach. Zaprezentowane dane znacznie wykraczają poza obszar pomocy społecznej ponieważ tak naprawdę są danymi dotyczącymi całej polityki społecznej gminy. Działania Ośrodka wpisywały się w Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2022 i ukierunkowane były na:

- ograniczenie ubóstwa i zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzinom,
- polepszenie warunków i jakości życia osób niepełnosprawnych,
- tworzenie efektywnego systemu wspierania rodziny i dziecka
- zmniejszanie skali zjawiska przemocy w rodzinie.

Przedstawione dane liczbowe dowodzą, że skala potrzeb w gminie Sośnie od kilku lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie, chociaż widać tendencję spadkową w samej pomocy społecznej. Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, że zwiększa się liczba osób w wieku poprodukcyjnym. W przyszłości może skutkować to zwiększeniem nakładów finansowych z przeznaczeniem na świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania podopiecznych lub ponoszeniem odpłatności za pobyt podopiecznych w domach pomocy społecznej. Wzrosła również liczba osób bezrobotnych, przyczyną tego może być epidemia i trudności pracodawców w utrzymaniu miejsc pracy. Analizując zawarte w sprawozdaniu dane obserwujemy wzrost wypłaty świadczeń wychowawczych i świadczeń z tzw. ustaw okołorodzinnych, a przede wszystkim znaczny wzrost świadczeń pielęgnacyjnych.

W podsumowaniu należy wskazać, że koniecznym jest podejmowanie działań w kierunku profesjonalizacji kadry pomocy społecznej. Obecnie pracownik socjalny to nie tylko osoba wspierająca w trudnej sytuacji życiowej, ale również supervisor, inspirator, psycholog, doradca. Konieczne jest również nawiązanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, utworzenie sieci lokalnej aktywności. Pobudzi to zdrowe postrzeganie sytuacji w gminie, wyzwoli autoaktywność w poszukiwaniu rozwiązań, pomoże w samodzielnym wychodzeniu z trudnej sytuacji.